

CELJE, 13. maja 1960
Leto X., šte. 19
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
"CELJSKI TISK"
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMIK
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Ob desetletnici ustanovitve varnostne službe

Danes praznujemo šestnajsto obletnico ustanovitve varnostne službe pri nas. V počastitev 13. maja je sindikat oddelka za notranje zadeve pri Okrajnem ljudskem odboru v Celju pripravil vrsto prireditev, ki so dosegle svoj vrhunec včeraj s slavnostno proslavo v dvorani Narodnega doma. Tu je o pomenu obletnice govoril tov. Gregorič. Drugi del proslave pa so izpolnile pevske točke in podobno.

V okviru praznovanja je bilo tudi več športnih tekmovanj. Tako so v družbi kegljačev KK »13. maja« nastopili še ostali najvidnejši predstavniki tega športa v Celju, nadalje so se pripadniki prometne ljudske milice pomerili v spretnosti in terensko ocenjevalni vožnji z motorji itd. Na sporedu so bila še tekmovanja v odbojki, nadalje strelske tekme med ekipami postaj Ljudske milice, tekmovanja v šahu in podobno. Mimo tega so si člani varnostnih organov ogledali predstavo »Dvanajstih porotnikov« v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju.

Podobne prireditve in proslave so pripravili tudi pri sedežih vseh občin, kjer so med drugim predstavniki občinskih ljudskih odborov pripravili sprejeme za članke varnostne službe.

Z ZASEDANJA OKRAJNE GOSTINSKE ZBORNICE

Gostinstvo in turizem morata delovati složno

VIDEN NAPREDEK V PRETEKLEM OBDOBJU — NAJVEČJI USPEHI PRI UVAJANJU SPODBUDNEGA SISTEMA GRAJEVANJA — STANOVANJA ZA GOSTINCE?

Pred dnevi je bil v Celju občini zbor Gostinske zbornice za celjski okraj. Po uvodnem delu je o stanju razvoja in stopnji in o nekaterih slabostih govoril predsednik gostinske zbornice Zmago Likar. Poudaril je, da se je v preteklem obdobju poslovanje gostinskih obratov izboljšalo. To velja enako glede finančnih zmogljivosti kot tudi glede kvalitete postrežbe v gostinskih obratih. Vzrok za to je predvsem v tem, da je zbornici uspelo zainteresirati občinske ljudske odbore za razvoj in pospeševanje gostinstva na svojem območju. Vendar je dodal tovariš Likar, je pri tem še največja ovira, da mnogi sveti za gostinstvo pri občinah niso dovolj močni, prožni in delavni. Največkrat zato, ker so ponekod slabo sestavljeni. To slabost

bo v prihodnjem obdobju vsekakor treba odpraviti. Kajti umljivo je, da se gostinstvo na posameznih območjih lahko uspešno razvija le v okviru vsega gospodarstva v komunah.

Gostinci so v preteklem obdobju zabeležili zlasti lepe uspehe pri uveljavljanju in uvašanju sistema nagrajevanja po učinku. Tudi tu so se nekatere hibe, vendar je socialistično načelo nagrajevanja docela prodrl v gostinske obrate in je tudi eden prvih vzrokov, da se je predvsem izboljšala kvaliteta gostinskih storitev.

Po uvodnem poročilu tovariša Likarja se je razvila živahna razprava. Zlasti zanimivo pa je bilo izvajanje predsednika celjske Turistične zveze Rada Jenka, ki je poudaril predvsem dva problema — padanje

nočitev v gostinskih obratih v našem kraju in pomanjkljivo reklamo. Tako so ugotovili, da se je število nočitev precej znižalo, in sicer kljub temu, da nočitve predstavljajo le kakih 5 odstotkov prometa v gostinstvu. Te številke niso spodbudne in nam povedo, da pri nas turisti ne ostajajo, čeprav dobro vemo, da imamo vse pogoje za razvoj turizma. Istočasno pa tudi vemo, kolikšna pomena je razvit turizem za komercialno gostinstvo. Tovariš Jenko je analiziral tudi nekatere vzroke za tako stanje in hkrati ugotovil, da smo v celjskem kraju silno malo izdali za propagando.

Delegati so posebno veliko razpravljali o vprašanju izobraževanja gostinskih delavcev. To je eden najbolj perečih problemov v gostinstvu. Ugotovili so, da ni dovolj šola, tudi sedanji gostinski kadri se morajo nenehno izobraževati. Zlasti pa to velja za vodilno osebo gostinskih podjetij.

Na koncu so opozorili še na stanovanjsko vprašanje. Gostinska podjetja ustvarjajo le neznatne lastne sklade, ki onemogočajo, da bi zadovoljivo načeli stanovanjsko izgradnjo. Zato so opozorili, da bi investitorji ob gradnjah novih večjih gostinskih obratov morali preskrbeti tudi stanovanja za gostince, ki bodo v teh obratih delali. Sicer bo še več težav, kadrovski problemi pa bodo še težje rešljivi.

CEYLONSKI POLITIK V CELJU

Te dni se mudi na obisku v Jugoslaviji sekretar socialistične stranke Ceylona g. Lianage. Po obisku v Srbiji, Bosni, Dalmaciji Hrvaški je prispel tudi v Slovenijo, kjer je obiskal Ljubljano, Postojno, Kranj, Jesenice, Bled in še nekatere kraje. V ponedeljek je prispel v celjski okraj in sicer najprej v Velenje, kjer je šel tudi v jarno.

V Velenju je v spominsko knjigo napisal približno takole:

— Če je komu potreben kak dokaz, potem je Velenje dokaz

VREME V NASLEDNJIH DNEH

ZA CAS OD 12. DO 22. MAJA

Vreme bo nestalno, a večinoma sončno s pogostimi nevihtnimi plohami. — Med 18. in 22. majem se pričakuje močna ohlajitev, obnem trajen dež.

imajo vse večji pomen življenja

Dobri trenutno nimajo zdravnik ter v Slatina Radencih še vedno nimajo potrebne indikacije za zdravljenje bolezni srca. V tem zdravilišču so uredili centralno kurjavo za 120 oseb, vendar so bile te investicije neizkoriščene predvsem zaradi tega, ker zdravilišče nima indikacij za nekatere bolezni. Delegati so menili, da bo koristno v večji meri razvijati tudi zdraviliški turizem ter posvetiti posebno skrb gostinskim kadrom, da bo postrežba čim boljše.

Direktor zdravilišča Dobrna tov. Zmago Likar je v razpravi dejal, da je letošnji začetek sezone sicer zadovoljiv, kljub temu, da imajo težave z zdravstveno službo. Zdraviliške zgradbe in naprave so dotrajale in zastarele, nekatere tako, da v nekaj letih ne bodo več uporabne. Zato so že sestavili elaborat za razvoj Dobrne kot zdravilišča in turistično letoviščarskega kraja. V Dobrni imajo namen zgraditi rekreativni center z bazenom, ki bi naj bil povezan z boljšo cesto. Načrt predvideva predvsem ureditev spodnjega kraja, ki bi pridobil še 80 novih postelj. Tudi okrajni ljudski odbor je zainteresiran, da se Dobrna uredi, vendar zaenkrat ni sredstev. Zato je delegat iz Dobrne izrazil željo, da bi naj pri investicijski banki razpisali natečaj tudi za investicijska posojila za razvoj naravnih zdravilišč.

Ker je današnji hiter tempo življenja hkrati povzročitelj številnih kroničnih obolenj, bodo naravna zdravilišča imela vedno večji pomen. Zdravilišča bodo tako postala vedno bolj gospodarski činitelj, kateremu bo potrebno posvetiti vedno večjo pozornost. Pri tem pa se poraja vrsta nerešenih ekonomskih vprašanj, ki jih ljudski odbori ne bodo mogli sami rešiti. Prav zaradi tega je potrebno probleme naravnih zdravilišč reševati v širšem okviru, kar bi naj našlo svoj odraz v zakonu o naravnih zdraviliščih.

—ma—

TISKOVNA KONFERENCA PRED MLADINSKIM PEVSKIM FESTIVALOM

Pod vodstvom predsednika okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev v Celju Andreja Svetka ter ob navzočnosti tajnika republiške Zveze Svobod in prosvetnih društev Trinkausa je bila v sredo dopoldne tiskovna konferenca, na kateri so se zastopniki največjih slovenskih časnikov seznanili s pripravo in programom bližnjega festivala mladinskih pevskih zborov. Kot vse kaže bo ta mogočna manifestacija mladinskega zborovskega peja našla primeren odmev tudi v naših časnikih in programih radijskih postaj. To si zasluži tudi zaradi cilja, ki želi zainteresirati mlade ljudi za kulturno prosveto, zlasti pa še za pevsko glasbeno dejavnost.

PO PETNAJSTIH LETIH

Te dni poteka petnajst let, od tistih pomladanskih dni, ko smo po težki in krvavi vojni zopet svobodno zaživel in začeli novo, lepše življenje.

Ce pokličemo v spomin tiste čase, se spomnimo črnih dni vojne, ki so jo naši partizanski borci zmagoslavno končali ter pregnali iz našega ozemlja zadnje ostanke poražene okupatorjeve vojske skupno z domačimi kvislingi. V poslednjih akcijah ob koncu vojne so partizani v Zgornji Savinjski dolini zajeli nemške komande za jugovzhodno Evropo ter njenega poveljnika generala Leera. Stab IV. operativne cone JA in PO Slovenije je ob tej priliki dne 9. maja 1945 leta izdal razglas, v katerem je sporočil vsemu prebivalstvu Stajerske, Slovenske Koroške in Gorenjske na levem bregu Save, da so kapitulirale vse sile okupatorjeve vojske na našem ozemlju. Takšen je bil konec strašne vojne pri nas. Zmagali smo in bili smo srečni!

To so bili najlepši dnevi, ko smo pred petnajstimi leti v majskih dneh sprejeli v svoje naročje osvoboditelje, vsi omotični od zmage. Prešeren smeh je preglasil strašne bolečine preteklih let, saj je junakino in do kraja izmučeno toda neuklonljivo in ponosno ljudstvo dočakalo svoj praznični dan.

Pijani od sreče smo odložili puške in začeli obnavljati razdejano domovino ter celiti rane, ki nam jih je zadel okupator. Polni navdušenja in ponosnih src smo se zagrizli v delo. Zaživel smo novo, lepše, svobodnejše življenje, ki odpira iz leta v leto vedno

bolj na stečaj vrata v svetlo, srečnejšo in veliko prihodnost.

Naši veliki uspehi, demokratičen komunalni sistem, ves naš hiter in dinamičen tempo razvoja podžiga ljudi v delovni vnemi, da bodo uspehi še večji, da bomo petletni načrt izpolnili eno leto pred rokom, še letos, in da bomo uspešno začeli izpolnjevati naloge, ki jih bo določil naslednji petletni načrt. Bodočnost je postavljena na trdne temelje. Delovne množice se v našem družbenem sistemu vedno bolj zavestno in z razumevanjem vključujejo v graditev lepše bodočnosti. Ponosni smo na našo pot in dosežene uspehe. Vizija jutrišnjega dne našega človeka je močno vzpodbudna.

Vendar je nekaj, kar nam ob spominu na tiste lepe majske dni pred petnajstimi leti greni veselje. Takrat smo bili globoko prepričani, da bo nacizem v kati zart. Danes pa smo priče, ko se zopet krepi nemški militaristični duh, ko dvigajo glave razni neonacistični elementi. Po petnajstih letih zmage nad fašizmom so se zopet pojavila nova rasistična izživanja. Ti pojavi so sicer še ne pomembni, vendar jih ne smemo podcenjevati. Preveč dobro nam je še v spominu, kako je prišla na oblast nacistična drh, ki je pahnila v vojno domala ves svet in grozila uničiti vse svobodoljubne narode.

Kaj takega se ne sme več ponoviti. Naši ljudje, ki so poštemp občutili grozote in opustošenje nacizma, in vsi svobodoljubni narodi sveta gotovo ne bodo tega nikdar več dopustili.

—ma—

Pred petnajstimi leti

POROČILO GENERALNEGA ŠTABA JUGOSLOVANSKE ARMADE

Beograd, 13. maja 1945. Generalni štab Jugoslovanske armade objavlja:

Naše čete nadalje razorožujejo in uničujejo nemške in ustaške skupine in enote, ki se na nekaterih krajih še upirajo.

Osvobodjeni in očiščeni so bili kraji: Lipnica, Rogatec, Rogaška Slatina, Ruše, Konjice, Celje, Laško, Vitanje, Velenje, Sočanj, Dravograd in še mnogo drugih krajev.

(Izveček poročila generalnega štaba Jugoslovanske armade, ki se nanaša predvsem na območje celjskega okraja. Opomba uredništva.)

Skrb za človeka - v ospredju

OBCNI ZBOR OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V SLOV. KONJICAH

V nedeljo dopoldne je bil redni letni občni zbor sindikalnega sveta za konjsko občino. Med gosti so se uspelega pregleda dela udeležili še član republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Franc Martinc, predsednik OSS Celje Jože Jošt, sekretar občinskega komiteja ZK Adamlje in drugi. Poročilo pa je imel predsednik občinskega sindikalnega sveta Vinko Langerholc.

Analiza dela je pokazala, da je bilo doseženih nekaj pomembnih rezultatov, da pa je navzlic vsemu ostalo neresenih še nekaj vprašanj, med katerimi je tudi družbena prehrana.

Značilna je ugotovitev, da je bilo lani potrženih okoli 110 milijonov dinarjev za potrebe družbenega standarda. Pretežni del sredstev je šel za gradnjo stanovanj in podobno. Navzlic temu, da se bo gradnja stanovanj nadaljevala tudi letos v pospešenem tempu, pa so potrebe še vedno velike. Sicer pa v Konjicah razmišljajo še o ustanovitvi stanovanjske zadruge, ki naj bi prav tako pospeševala gradnjo stanovanj.

Kot smo že v uvodu napisali, je ostal problem družbene prehrane neresen, dasiravno se vsi strinjajo s tem, da je trenutno stanje nemogoče in da bo treba nekaj napraviti. To velja tako za Konjice, kot tudi Zreče, in prav tako za Vitanje ter Loče. Pri reševanju tega problema bi sodelovala tudi podjetja. Pripravljena so podpreti to akcijo z ustreznimi zneski. Torej, pripravljenosti dovolj, problem je na dlani, rešitve pa ni. Zakaj? Ne glede na to, pa so v nekaterih podjetjih že uvedli tople obroke hrane, kot v Zrečah, Kostroju itd.

Prizadevanja, da bi uveljavili nagrajevanje po učinku niso ostala brez posledic. V primerjavi z lanskim letom bodo letos povečali izplačila po učinku dela od 52 na 63 odstotkov v povprečju. Ponekod, kot v Konusu in Kostroju, pa so že djele Nov način nagrajevanja si uspešno utirila pot tudi v obrti. Navzlic tem

ugotovitvam se bodo sindikati letos zavzeli, da bo nagrajevanje po učinku zavzelo najširši razmah.

Rekonstrukcija podjetij je prav tako področje, ki v čedalje večji meri zajema konjska podjetja. V večini primerov so načrti izdelani tako, da bi dela izvršili v več letih. Najpomembnejša je vsekakor rekonstrukcija Konusa, kjer bo že sama razširitev obrata za izdelovanje umetnega usnja prinesla več desetih novih milijonov.

Posebno pereč problem za gospodarstvo konjske občine so veliki izostanki od dela bodisi zaradi obratnih nesreč, kakor tudi obolenj in podobno. Podatki so pokazali, da je samo lani manjkalo na delu povprečno vsak dan po 170 ljudi, to pa je toliko, kolikor jih imata zaposlenih tovarna orodja v Vitanju ter opekarna v Ločah. Rešitev problema ne tiči samo v analizi vzrokov nesreč in obolenj, temveč, kot so povedali v razpravi, tudi v primerni nagradi za tiste, ki po nepotrebnem

ne izkoriščajo družbenih skladov za te namene.

Veliki gospodarski uspehi, ki so jih dosegli v konjski občini kažejo na to, da so tudi organi samoupravljanja razumeli naloge, ki so jih sprejeli. Toda, navzlic temu ugotavljajo, da je še vedno preveč ljudi, ki ne sodelujejo neposredno pri upravljanju. Žal, tudi na področju delavskega izobraževanja niso zabeležili blestevitih uspehov. Kaže, da je nezainteresiranost ljudi eden glavnih vzrokov, da so mnoga predavanja in seminarji ostali na pol prazni.

Nekaj kritičnih pripomb je bilo izrečenih še na račun slabe založenosti konjskega območja s kmetijskimi pridelki. Pa tudi trgovina, gostinstvo in obrt kažejo nekaj perezidnih problemov.

Razveseljuje je pobuda sindikatov pri obravnavanju komunalnih vprašanj. Tu jih enako bolijo neznosne razmere v solah (neprimerni in zastareli prostori), kot tudi potrebe po ostalih napravah, kot so vodovod ipd.

Medtem ko so imeli še lani v konjski občini le 20 sindikalnih podružnic z 2550 člani, so letos razširili mrežo osnovnih organizacij na 31, v katerih je že blizu 3000 članov.

Nagrada za uspešno delo

Na nedavni plenarni seji Starešinstva Zveze tabornikov Slovenije v Ljubljani so proglasili najboljšo taborniško enoto-partizanske odrede in čete — v preteklem letu. Prvo mesto v tem tekmovanju, ki je zajelo okoli 80 taborniških enot, je zasedel Odred partizanskega vrha iz Prebolda. Za partizansko četo je bila prav tako proglašena Četa Zelenega zlata iz Zalca, Odred zdravilnih vrlecev iz Rogaske Slatine pa je zasedel šesto mesto.

Nedvomno je to velik uspeh, saj je tokrat prvič odšel prehodni kip ilegalca, ki ga dobi najboljša taborniška enota v preteklem letu v naš okraj, kar nam kaže, da se tabornišvo pri nas lepo razvija in ne postaja samo množična, ampak tudi vsebinsko dobra in priljubljena organizacija. Obema taborniškim enotama, ki sta bili proglašeni za partizanske odrede,

RAFKO ZAGAR — NOVI PREDSEDNIK OBCINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA SOSTANJ

Na prvi seji novoizvoljenih članov Občinskega sindikalnega sveta v Soštanju so za predsednika izvolili tovariša Rafko Zagarja iz Velenja.

pa je to le nagrada za celoleten trud. Starešinstvo je nekatere najboljše tabornike tudi odlikovalo s taborniškiimi znaki. Med pohvaljenimi iz našega okraja je dobil srebrni taborniški znak znan taborniški delavec Dani Podpečan iz Celja, kakor tudi tov. Vida Ribič, starešina Odreda partizanskega vrha iz Prebolda.

KINO PREDSTAVE NA PLANINI

Ko pred nedavnim na Planini še ni bilo kinopredstav, so si jih vsi tamkajšnji prebivalci želeli. Z denarjem, ki so ga prispevale razne organizacije in posodili nekateri obrti, so nabavili ozko-trakovni projektor, da bi ljudem posredovali film.

Prve filme si je ogledalo precej ljudi, kasneje pa je zanimanje splahnelo in kinodvorana je skoraj prazna. Nihče ne ukrepa proti temu in najbolj žalostno je to, da tisti, ki o napredku in kulturi največ govore, napravijo najmanj.

ZLATA POROKA

Pred petdesetimi leti sta se v Zadobrovi poročila Marija in Karl Hojnik in letos čila in zdrava praznujeta zlato poroko.

Njuno življenje je bilo trdo in ves čas sta se morala boriti zase in za svojih šest otrok. Najteže je bilo takrat, ko je oče hodil na delo v Cinkarno in ni opustil kmetovanja, nasprotno — gradil so hišo in gospodarsko poslopje. Kmalu pa so uvideli, da je tako živeti nemogoče. Oče je pustil službo in od takrat naprej kmetuje na posestvu v Zadobrovi. Tudi vojna ni šla mimo njih popolnoma mirno. Hojnika zakonca sta pomagala partizanom in marsikdo je našel pri njih varno zatočišče.

Marija in Karl Hojnik sta stara nekaj nad sedemdeset let in kljub trdemu življenju vedno dobre volje. Vsi znanci in sorodniki jima ob lepem jubileju iskreno čestitajo, čestitkam pa se pridružuje tudi naše uredništvo.

Sedmega maja se je raznesla dolgo pričakovana vest, da je Nemčija kapitulirala. Povsod je zavladalo nepopisno veselje. Vojne je bilo konec, vojne, ki je prinesla toliko gorja in uničenja in ki je terjala preveč življenj. Prebivalci z okupiranih področij so hitro spravljali na dan stare zastave, šivali nanje rdeče peterokrake zvezde, iskali nove trobojnice...

Nemška policija in z njo vred celjski Nemci ter nemčurji so že nekaj dni pred tem zapustili mesto. V istem času so aktivisti OF uredili svojo postojanko v vili na Golovcu. Bili so v mestu in kontrolirali življenje v njem. Urejena je bila Narodna zaščita. Njeni člani so že osmega maja zjutraj prišli v mesto in vzdrževali red. Ta dan okoli devete ure zjutraj je zaplapolala na hiši tiskarne sedanega »Celjskega tiska«, prva, velika slovenska trobojnica. Kmalu so zastave zavihrale še drugod. Četudi so aktivisti OF že prej vodili razgovore z nemško vojaško komando v Celju, so bila oficijska pogajanja opravljena šele osmega maja dopoldne v hiši ob Kajuhovi ulici, nasproti gimnazije. Delegacijo osvoboditeljev je

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 6. maja
POMOČNIK zveznega sekretarja za prosveto in kulturo Pero Djetelič je seznanil novinarje z najvažnejšimi spremembami in novimi ukrepi na področju visokošolskega študija. Univerze bodo morale izsolati ne samo več vrst strokovnih kadrov z visoko in visjo izobrazbo in znanstvene delavce, marveč tudi strokovno usposabljanje kadre na splošno.

Sobota, 7. maja
V RAZGOVORU z novinarji je generalni sekretar Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Aleksander Ranković opozoril na neposredne naloge organizacij SZDL v zvezi z izpolnjevanjem sklepov petega kongresa SZDL Jugoslavije.

Nedelja, 8. maja
V POČASTITEV 15-letnice osvoboditve je bil v Ljubljani »Pohod ob žici okupirane Ljubljane«, ki se ga je udeležilo več kot 15.000 članov športnih, partijskih in ostalih družbenih in političnih organizacij.

Ponedeljek, 9. maja
V STRUŽCU pri Sisku je predsednik republike Tito izročil v obratovanje najbogatejše naftno polje v Jugoslaviji. Istodnevno je bil odprt tudi prvi naftovod v rafineriji pri Sisku.

Torek, 10. maja
V LJUBLJANI je bilo posvetovanje predsednikov za sekretarjev okrajnih odborov SZDL glede izpolnjevanja zaključkov petega kongresa SZDL. V okviru teh nalog sodijo tudi občinske konference SZDL, ki bodo od 29. maja do konca junija.

Sreda, 11. maja
V DVORANI Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani se je začel kongres Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije.

Izbojštati kvaliteto in vsebino dela

Osnovne organizacije SZDL bodo morale še veliko storiti za povečanje števila članov. Vendar se ta naloga ne sme vezati samo s formalnim vključevanjem, temveč edinele s tem, da novi člani postanejo tudi aktivni. Da bi dosegli aktivnost dosedanjih in zlasti še novih članov, bo treba mnogo-kje iskati novih oblik in metod dela. Več bo treba storiti za boljše stike s člani in za njihovo idejno politično vzgojo. Vsebinsko dela pa bo treba postaviti na take temelje, da bodo novi člani spoznali, da jim je SZDL potrebna. Spoznati pa tudi morajo, da je Socialistična zveza organizacija, ki združuje vse tiste državljane, ki na en ali drug način zavestno pomagajo in sodelujejo pri graditvi novih družbenih odnosov. Hkrati, ko se organizacije vzemajo za povečanje števila članov, moramo stremeti tudi, da bodo izboljšale kvaliteto in vsebino dela.

lovarna, mogočnica in drobna kmetija

Pred petnajstimi leti

vodil tov. Nande Klančičar, takratni sekretar okrajnega komiteja KP. To jutro so bili razgovori z Nemci hitro končani, saj so pristali na mirno predajo orožja. Drugače pa je bilo z ustaši, ki so začeli trumoma prihajati v mesto. Ne glede na to, pa je bil vendarle sprejet zelo pomemben sklep, in sicer, da velja mesto za področje premirja, na katerem je bila uporaba orožja strogo zabranjena. Gotovo je, da je ta sklep rešil Celje večjega uničenja.

V tem času so začeli v Celje prihajati bežeči ustaši. Računajo, da se jih je v tistih dneh zbralo samo na tem področju okoli 30.000. Podivjane tolpe so predstavljale najresnejšo nevarnost. Zato ni čudno, da so borci Kozjanskega odreda in pozneje borci I. bataljona VDV brigade bili z njimi pri Rimskih Toplicah, Novem Celju in drugod težke boje. Zlasti napeto ozračje je nastalo osmega maja zjutraj, ko je pri vojašnici eksplodirala bomba. Na srečo se je tudi ta dogodek srečno končal. Najbolj strašno podoba je Celje imelo osmega in devetega maja.

Pred dnevom mladosti

Proslavljanje dneva mladosti ima pri nas že večletno tradicijo, ki se izraža v aktivizaciji mladine in pionirjev ter z njimi vred vsega prebivalstva pri praznovanju rojstnega dne maršala Tita. Letošnje praznovanje dneva mladosti pa ima še posebej značaj ob 15-letnici osvoboditve ter v znamenju aktivnega vključevanja mladine v delovne akcije.

Za letošnje praznovanje dneva mladosti je bil pri okrajnem odboru SZDL v Celju imenovan poseben odbor; enaka telesa so začela delati tudi pri občinskih odborih, ki so v glavnem že povsod izdelala programe prireditve in proslav. To velja tudi za Celje, kjer se bodo osrednje prireditve na čast tega praznika začele s sprejemom štafet 17. maja popoldne na stadionu Borisa Kidriča. Ob tej priložnosti bo na stadionu še kvalitativna telovadna in športna prireditev. Naslednji dan, 18. maja bo celjska šolska mladina že deset minut pred sedmo uro zjutraj pozdravila na glavnih ulicah nosilce republiške štafete palice. Isti dan bo še atletsko prvenstvo srednjih, vajenskih in strokovnih šol. Dne 19. maja se bo začelo ob osmih zjutraj okrajno prvenstvo osnovnih šol

v rokometu. Nastopilo bo osem moških in prav toliko ženskih vrst, občinskih prvakov.

Ta dan se bodo v mestu ob Savinji začele še prireditve mladinskega pevskega festivala, ki bodo trajale vse do nedelje 22. maja.

Enaindvajsetega maja bo dan vajencev. Dan zatem pa bodo program pevskega festivala dopolnile še godbe na pihala, ki bodo koncertirale v glavnih predelih celjskega mesta.

Po programu prireditve se bodo v ponedeljek 23. maja popoldne predstavili člani kluba za vzrejo športnih in službenih psov s svojimi zvestimi in izurjenimi štirinožci. Poseben nastop pa bodo imeli tudi člani celjskega košarskega kluba.

Na predvečer 25. maja bo na letnem telovadišču ob Kersnikovi ulici telovadna akademija članov partizanskih društev iz celjskega okraja. Na sam praznik pa bo najprej letalski miting, zvečer pa še slavnostna proslava v Narodnem domu. V okviru teh prireditvev sodi še akademija gojencev Višje šole za telesno vzgojo v Ljubljani, ki se bodo celjski srednjošolski mladini predstavili 28. maja v opoldanskih urah.

Bež v pomladni noči. (Foto-kino društvo Celje, posnetek: D. Dolžan)

Politična šola uspešno zaključena

V ponedeljek je bil zaključek šestmesečne večerne politične šole pri Občinskem komiteju ZKS v Celju. Šola je neprekinjeno trajala od začetka novembra lani. Slušatelji, predvsem mladi člani Zveze komunistov so dvakrat tedensko obiskovali učilnico. En dan so bila predavanja, drugi dan v tednu pa razprava. V tem času so po programu proučevali vprašanja politične ekonomije, ekonomike FLRJ, zgodovino in razvoj delavskega gibanja, komunalni sistem, sistem delavskega in družbenega upravljanja, nadalje so proučevali vpliv subjektivnih sil,

od dodatno pa še obsežno snov s področja socialističnega razvoja na vasi.

Zaključek je pokazal, da so slušatelji veliko pridobili. V obliki pogovorja, ki je nadomestil izpite, so odgovarjali na vprašanja iz vseh predelanih tem. Na koncu je organizacijski sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Kramar čestital slušateljem k uspehu in dejal, da Zveza komunistov in naša skupnost pričakuje od njih, da bodo s pridom uporabili pridobljeno znanje pri nadaljnjem delu v našem političnem in gospodarskem življenju.

Z namenom, da bi preprečili odvoz materiala, je dvanajstčlanska patrulja štaba četrte operativne cone pod vodstvom Branka Primožiča že osmega maja vdrila v Soštanj. Takoj po prihodu so njeni člani razobesili jugoslovansko zastavo na poslopju občine. Zatem so odšli na žandarmerijsko postajo, ponoči pa obiskali nekatere domače izdajalce ter jih spravili na varno.

V noči med osmim in devetim majem je bila še ena zadnjih borb pri Družmirju. Devetega maja zjutraj pa so enote četrte operativne cone razorožile Nemce pri Penku. Odslej ni šel več skozi Soštanj noben oborožen sovražnikov vojak.

Bolj zapleten pa je bil položaj pri Velenju, kjer so se zbirali tudi ustaši, ki so se iz Celja umikali skozi Sotesko. Tu so hoteli zasedeti velenjski grad, kar pa so jim partizanske enote pravčasno preprečile. Epilog tega spopada je bil pri Doliču, v Hudi luknji, kjer je padlo več tisoč ustašev.

Zdaj se je tudi življenje v Saletski dolini začelo normalizirati. Tako je bila že desetega maja v Soštanju seja okrajnega odbora OF. Z delom pa so začeli tudi narodnoosvobodilni odbori. —an

POGLED PO SVETU

V dneh po prvem maju, ko je potihnil odmev vojaških parad na Rdečem trgu, je spregovoril Hruščev. Njegov govor so pozorno pričakovali in ga seveda takoj komentirali na Zahodu. Praviijo, da je z njim odgnal še zadnjo ugodno sapico, ki bi utegnila zapihati 16. maja na vrhunskem sestanku. Nekdo je celo zapisal, da bo ta sestanek samo nesmiselna vaja za nekaj, kar ne služi ničemu. Kaj je povedal Hruščev?

Po analizi sovjetskih gospodarskih uspehov je načel vprašanje razorožitve. Njegovo mnenje je, da bi Zahod rad dosegel samo kontrolo nad razorožitvijo Vzhoda, razorožitve same pa ne. Nemško vprašanje je treba rešiti, skleniti mirovno pogodbo z obema nemškima državama in spraviti s poti to ogromno skalo, ki je ostala na poti do miru po drugi svetovni vojni. Napadel je ZDA zaradi letala, ki je s turškega letališča priletelo daleč nad SZ, in to v tako ostrem tonu, da so v Ameriki imeli vtis, češ že v naprej bi rad postavil Zahod na zatožni klop. Na zatožni klop, češ da Zahodu ni do ublažitve napetosti. Hruščev pa je v govoru poudaril, da Zahod ne sme nasesti konceptu kanclerja Adenauerja, ki se je pred kratkim ponovno izrekel zoper vsako po- puščenje Vzhodu.

Svet torej napeto pričakuje rezultate tega velikega sestanka, do

katerega je tako težko prišlo. Na zasedanju NATO v Istanbulu pa so velmožje zahodnega »lagerja« izjavili pripravljenost in veselje nad tem, da se bodo pogajanja s SZ vendarle začela. Nedvomno je nemška teza zelo močna. To se vidi ne samo iz krščansko-demokratskih proklamacij in neonacističnih izgovorov, marveč prav tako iz najnovejšega nemškega pozivanja k evropski gospodarski enotnosti. Nemški »čudežnik« minister Erhard je v Hannoveru na največjem evropskem sejmu dosegel, da so odložili pogajanja med sedmoro in šestorico, to je med angleško in nemško-francosko gospodarsko organizacijo do 1. 1. 1961. V tej dobi naj bi se izgladila vsa nasprotja v znamenju atlantske enotnosti, vse z enim samim ciljem, da se Evropa »ubrani pred svetovnim komunizmom«, da ohrani svojo »svobodo«, da je ne zna več ljubiti in da je več ne razume, kakor je po znanem filozofu Georgu Bernanosu zapisal nek nemški časnikar. Seveda, Erhard ni povedal, kako bo spravil skupaj neresljivo nalogo — krog na štiri ogle. Pač pa je povedal, da je treba spraviti v soglasje nemško konjunktorno politiko in evropsko gospodarsko enotnost.

Nemška konjunktorna politika, ki bi jo Nemci radi vodili naprej ob trmastem izkoriščanju napetosti med Vzhodom in Zahodom, predvsem med ZDA in SZ, pa je težak griljaj, ki ga bodo težko prebavili Angleži in Francozi. Verjetno bo to tudi eno od vprašanj na desetdnevnem zasedanju predsednikov, ki zastopajo dežele Commonwealtha. To zasedanje je začelo z obravnavo Južnoafriške Unije, ki bi jo angleški konservativci neradi prebeč razžalili, čeprav ne morejo niti konservativci spregovoriti o rabsko politiko. Kljub previdni Macmillanovi politiki je Nehru odločno obsodil politiko apartheida, rasno segregacijo in diskriminacijo, za jím pa predsedniki afriških držav. T. O.

Intervju v Laškem

V PETIH LETIH

Ljubečno bodo rekonstruirali

Statistični popis kmetijstva

Kolektiv tekstilne tovarne Volna v Laškem je v zadnjih petih letih zabeležil lepe uspehe. Vrednost proizvodnje se povečala od 545 milijonov na 935 milijonov dinarjev, v istem času pa se je številu zaposlenih dvignilo na 419. To potrjuje, da so v preteklem obdobju v »Volni« visoko dvignili delovno storilnost. Hkrati pa je treba povedati, da so istočasno bitko za tržišče z izboljšanjem kakovosti svojih izdelkov v tem obdobju tudi odločili v svojo korist. O tem smo povprašali predsednika delavskega sveta tekstilne tovarne »Volna« v Laškem, tov. Miho Prosen, ki nam je tole povedal:

Brez dvoma je pri povečanju proizvodnje odločilno vlogo imela pravilna strokovna vzgoja zaposlenih. Tako smo že leta 1954 ustanovili lastno vajeniško tekstilno šolo, ki je usposobila veliko dobrih tekstilcev. Istočasno pa se zavedamo, da v podjetju ni ničesar tako dragocene kot človek. Zato je tudi osnovna težnja vseh organov kolektiva, da ustvarimo pogoje, ki bodo omogočili, da bodo ljudje na svojih delovnih mestih zadovoljni. To pa je hkrati tudi eden izmed porokov, da bomo v prihodnje storilnost lahko še povečali. Ustanovili bomo tudi lasten izobraževalni center in utrili kadrovske socialne službe.

V preteklem obdobju smo posvetili precejšnjo pozornost tudi prehrani delavcev. Tako smo lani razdelili preko 20 tisoč toplih obrokov in preko 18 tisoč mrzlih malic. Delavski svet je lani tudi sklenil, da bodo vajenci dobili brezplačna kosila — teh smo razdelili okoli 4 tisoč — nadalje smo delavcem, ki delajo na težjih in zdravju škodljivih delovnih mestih, razdelili preko 10 tisoč litrov mleka in čaja. Te številke nam povedo, da je bila pobuda za ustanovitev kuhinje za pripravo toplih obrokov dobra in potrebna.

Na vprašanje, kako si je kolektiv zamislil nadaljnjo izgradnjo tovarne, nam je tovariš Miha Prosen odgovoril:

Ker sedanji delovni prostori ne ustrezajo niti proizvodnemu postopku, istočasno pa nimamo potrebnih garderob, umivalnic in sušilnic, je kolektiv že pred leti pripravil rekonstrukcijski program. Vendar so nam idejni osnutki pokazali, da bi bilo ekonomičneje, če bi zgradili novo tovarniško poslopje na kakem drugem, bolj pripravnem mestu.

O tem vprašanju je bilo veliko razprav in ogledov. Končno smo se odločili za prostor med pivovarno in Savinjo. To zemljišče ima več prednosti, ki so bistvene za razvoj, prosperiteto ter uspešno poslovanje podjetja. Lahko bomo koristili industrijski tir, kar doslej ni bilo mogoče. Lažji bo tudi dovoz po cesti, ker odpade strmina in podobno.

Hkrati pa bo preselitev tekstilne tovarne »Volna« v nove prostore oz. gradnjo novih obratnih prostorov tudi velika pridobitev za Laško. Saj bodo sedanja poslopja lahko koristila za ustanovitev novega industrijskega podjetja oziroma podružnice katerega podjetja, prostore ob železnici pa bi naj dobilo Komunalno podjetje v Laškem.

In še nekaj tehničnih podatkov. Po rekonstrukciji bo »Volna« v Laškem lahko letno proizvajala skoraj poldrugi milijon metrov tkanin. Letno bodo za to predelali nekaj manj kot milijon ton volnene preje, vrednost enoletne proizvodnje pa se bo povišala na 5 milijard dinarjev. Ko smo govorili s tovarišem Prosenom, je še posebej poudaril, da so si zastavili pomembno, a težko nalogo, da bodo vso rekonstrukcijo oziroma novogradnjo tovarne opravili do leta 1965.

Na koncu smo ga vprašali o problemu, ki je za njih še sedaj najbolj kočljiv — o stanovanjih za delavce. Takole je odgovoril: Ta problem je res pri nas še najbolj pereč, vendar trenutno ne kaže, da ga bomo rešili. V zadnjih letih smo sicer zgradili 14 družinskih stanovanj in eno samsko. Za člane našega delovnega kolektiva pa bi rabili še okoli 50 stanovanj. To bi zahtevalo preko 100 milijonov dinarjev, kolektiv pa se je že odločil, da vsa razpoložljiva sredstva vloži za rekonstrukcijo podjetja. Sodimo namreč, da bomo pozneje tudi na področju stanovanjske izgradnje lahko naredili neprimerno več.

Trije, ki z uspehom delujejo v podjetju

Lesno industrijsko podjetje v Nazarju je že znano. Priznati je treba, da je ta industrija s priključnimi obrati naredila krepak korak naprej in da se ni ustavila pri doseženih uspehih, temveč se razvija in utrjuje.

Seveda bi bilo napačno trditi, da so vse to dosegli brez težav in da so sedaj brez njih. Nasprotno, z nadaljnjim razvojem in modernizacijo se pojavljajo novi problemi, ki zahtevajo novega modernega človeka, predvsem sodoben vodilni kader.

Precejšen problem podjetja so strokovni kadri, ki jih razvoj iz dneva v dan vse bolj zahteva. Podjetje ni pozabilo na ukrepe za rešitev tega problema. Trenutno študentirajo kar lepo število

oseb na srednjih in višjih šolah. Sedaj je stanje skoraj najtežje, vendar pa s prizadevanjem teh, ki so že tu in ki nosijo največji del bremena rešujejo tekoče probleme, in bodo tudi zdržali do prihoda novih, ko bodo lahko vsaj del svojih odgovornosti preložili na druge.

Ta dva mlada strokovnjaka, ki ju vidimo na sliki skupno z direktorjem podjetja, čeprav in morda ravno zato, ker sta mlada, uspešno sodelujeta v razvoju proizvodnje, njun obseg dela in odgovornost za delo ni ravno majhen in vendar ga kar krepko zmagujeta.

Prijetno je videti in poslušati mlade ljudi, ko s tako resnostjo in razumevanjem razpravljajo o najbolj zapletenih problemih v podjetju, ko izražajo svoje zamisli za bodoče delo in pri tem tudi odkrito opozarjajo na pomanjkljivosti, ki jih ovirajo pri njihovem delu.

Delovni kolektiv in organi samoupravljanja v tem podjetju bodo svoje odgovorno delo lahko z uspehom opravljali, saj jim bodo pomagali strokovnjaki, ki vedo, kakšen pomen imajo v naši družbi ravno DS in upravni odbori.

Včasih so rekli, da na mladih svet ostaja, danes pa lahko to trditve nekoliko spremenimo in rečemo: da na mladih svet že stoji — krepko stoji. Ali ni zavest, da je tako, prijetna?

Vesti iz Šentjurja

V letošnjem družbenem planu šentjurske občine predvidevajo znaten razvoj kmetijstva. Ugodni pogoji na tržišču bodo letos omogočili porast živinorejske proizvodnje za 15 odstotkov. Na to pa bo vplival povečani hektarski dohodek v travništvu. Predvidevajo, da bo šlo na tržišče okoli 2.500 glav goveje živine, kar je za 30 % več, kot prejšnje leto. Najbolj se bo povečalo število goveje živine na družinskih posestvih, kjer so v ta namen že dogradili hleve.

Letos bodo pričeli tudi z melioracijskimi deli ob potoku Pešenci, ki jih bodo dovršili v etapu in bodo na ta način pridobili 450 ha plodne zemlje.

Kmetijske zadruge v občini Šentjur pri Celju močno obremenjuje pomanjkanje strokovnega kadra, zato posvečajo tudi temu vprašanju precejšnjo skrb. Letos imajo na srednji kmetijski šoli 17 dijakov, na nižji kmetijski šoli v Šent-

jurju dva dijaka in na agronomski fakulteti enega študenta.

Vsekakor pa je to število premajhno in bodo v šole morali poslati še več nadarjenih mladih ljudi, kar bo omogočilo kmetijskim zadrugam hitrejši razvoj.

V občini Šentjur bodo letos izkoristili 90 % gozdnega prirastka. Prekomerno so izkoristili gozdovi manjših gozdnih posestnikov, ki imajo lesno zalogo že pod povprečjem.

Letos bodo za razvoj gozdarstva vložili okoli 9 milijonov din in bodo iz tega sklada nadaljevali dela na cesti Zepina-Jarmovec in Zamer-Virštanj. Za izboljšanje ostalih gozdnih cest bodo porabili 1,5 milijona din in enako vsoto za gojitve gozdov, tako, da bodo za gozdove porabili 65 % vseh sredstev gozdnega sklada. Za ureditev gozdnih cest je lani precej pripomogla s prostovoljnimi delom mladina.

V Preboldu vlada že nekaj let občutna stanovanjska stiska, ki postaja iz leta v leto večja. Ta stiska se bo stopnjevala; še posebno zaradi tega, ker obnavljajo tovarno in bodo precej povečali svojo proizvod-

njo. Kolektiv je še pravi čas uvidel potrebo po sistematski izgradnji stanovanj v Preboldu. Tako so lani pričeli z gradnjo dveh 9-stanovanjskih blokov, ki bosta do konca tega leta dokončana in vseljiva.

PREBOLD GRADI STANOVANJA

Z beležnico skozi Dobje

Najprej smo srečali mladega upravnika kmetijske zadruge Vicka Pucarija. S ponosom je povedal, da se zadruga življenje pri njih vse bolj razvija, da se vse bolj čuti vpliv zadruge in njena gospodarska vloga. V zadnjih letih pa tudi opažajo, da se neprimerno hitreje razvija živinoreja, in sicer celo na razsežnostih kmetijskih panog. Tudi sredstva zadruge so dobro nalagali. Zgradili so preprosto skladišče in tudi stanovanja. Z združitvijo s kmetijsko zadrugo Planina pa se bo zadruga še bolj okrepila in bo svojo dejavnost lahko še povečala.

Začnimo za ceste v celjskem okraju, da so slabe — razen glavnih. Tako je v vseh občinah, vendar si le-te ne morejo mnogo pomagati. Ogromno sredstev bi potrebovali. Za to je toliko bolj hvalevredna pobuda prebivalcev, da si sami uredijo cestišča. V Dobju se to akcijo zadovoljivo opravili. Uredili so ceste, ki jih povezuje z glavno cesto. Prostovoljnega dela pa so se razen članov Socialistične zveze in mladincev udeležili tudi šolski otroci. Občina je pravilno ocenila koristnost njihovega prizadevanja in je za ureditev ceste prispevala 150 tisoč dinarjev. Ko smo že pri cestah, je prav, da povemo, da so Dobjani zadovoljni, ker je Avtobusno podjetje končno uredilo zveze z drugimi kraji. Sedaj vozi skozi Dobje kar pet parov avtobusov. Ljudje so zadovoljni. Ne samo to, ugodne prometne zveze so za njih velika pridobitev. Saj se bodo močno šele sedaj lahko zaposlili v bližnjih industrijskih središčih. Ta možnost pa je za odmaknjen kraj velikega pomena.

Na območju Slatine, Repuša, Jele in Presečne so v zadnjem času sprožili novo pomembno gospodarsko akcijo. Napeljali si bodo elektriko tudi. Doslej so uredili teren, pa tudi precej drog

že imajo pripravljenih. Vendar je pri tem še največja ovira pomanjkanje sredstev. Da bi celotno področje elektrificirali, bi potrebovali okoli 4 milijone dinarjev. Upajo, da bodo tudi za to našli primerno rešitev.

Največji problem in težava kraja pa je voda. Čeprav se čudno sliši, v Dobju in okolici primanjkuje vode. Ljudje strežejo pitno vodo s streh v primitivne rezervoarje brez filtrov. Razen tega, da ob sušnih dneh vode kratko malo ni, grozi še nevarnost kakšne epidemije. Hkrati se pa to ljudje tudi dobro zavedajo, da bi v primeru požara zaradi pomanjkanja vode ne bilo pomoči. Za ureditev vodovoda so zadrugini pripravljeni mnogo prispevati, to je precej razumljivo, in smiljivo je, da bodo tako ali tako tudi vodovod dobili.

Na obisku v Dobju in okoliških krajih smo zvedeli, da so v preteklem obdobju močno razmahnili tudi prosvetno delovanje. Zlasti spodbudno je tesno sodelovanje s prosvetnim društvom in mladinsko organizacijo. Postavili pa so si tudi nov sodoben oder, ki ga uporabljajo za razne prireditve.

Taki so bili naši vtisi, take beležke ob obisku idiličnega kraja v šentjurski občini. V zadnjem času so prebivalci veliko naredili za napredok kraja. Čaka pa jih še več nalog. Ne bojijo se jih in se pri tem zanašajo predvsem na svoje lastne moči. Tako je tudi prav...

T. F.

ČITAJTE
CELJSKI TEDNIK

V delavnico sem vašo zrl

Se sedaj, ko pišem, mi je glava polna slik in vprašanj, kakor takrat, ko sem gledal, kako urno oblikujejo iz razbeljene gnote, mehanice peska, sode in apnenca, različne predmete. Razbeljena ognjena masa je žarela kakor velika zvezda.

Težka je bila zgodovina steklarne in steklarjev. Pred 15 leti,

iz tako malega obrata, ki je štel 150 ljudi, je postal velik kolektiv. Preteklost steklarne ni bila rožnata. Prihrumel je okupator in pobil najboljše steklarje, kar priča spominska plošča pri vходу v tovarno. Vse do konca vojne se obrat ni razširil, ogenj ga je celo delno uničil. Po osvoboditvi so se spet zbrali steklarji iz vseh kra-

jev, kajti vojni dogodki so jih razmetali po vseh delih sveta.

Mnogo njih se ni vrnilo. Čeprav jih je bilo po vojni malo, so se z vsemu lotili obnove opustošene tovarne in brez šolanih strokovnjakov začeli z delom. V novi državi pa so se delavcem odprle široke perspektive samoiniciativnosti. Zgradili so drugo topilno peč in povečali zmogljivost podjetja za dvakrat.

Letos bodo praznovali 10. obletnico delavskega samoupravljanja. V tem razdobju je podjetje izredno razširilo svojo dejavnost in s tem povečalo tudi izvoz, kar pomeni veliko večji finančni uspeh. Vse to pa ni dovolj, če so večje potrebe na trgu in tako so zgradili lani še tretjo topilno peč ter s tem zaposlili okoli 200 ljudi, tako da danes kolektiv šteje okoli 800 ljudi. V tem času so obnovili tudi druge objekte, ki so s tem povezani. Nove brusilnice, stanovanjski bloki, vodovod, regulacija potoka ter asfaltiranje ceste. Tudi za zdravstveno zaščito so poskrbeli, uredili so obratno ambulantno in namestili obratnega zobozdravnika.

Letos bo kolektiv posvetil še

večjo pozornost delovnemu človeku. Pripravljajo prostor za pravo toplega obroka v obratu. Predvidevajo nova stanovanja, obnovili bodo zastarele topilne peči, zamenjali zastarele stroje in podobno.

Imajo pa še dve veliki nalogi: pripravljajo se na sistem novega načina nagrajevanja, to je po enoti proizvoda, in ustanovitev centra za izobraževanje delavcev, kar naj bi kolektivu pripomoglo še do večjih uspehov.

To je samo bežni pogled v podjetje. Razumljivo pa je, kakor v vsakem podjetju, da imajo tudi steklarji svoje težave. Delo je težko in nevarno, vendar pri doseženih uspehih človek pozabi na delovni napor. Človek je velik v svojem ustvarjanju. Ko sem odhajal, je bila za mano steklarina, v njeni sosesčini pa industrijsko steklarska šola. Gozd, ki stoji za njima, je kot večni okras. Nad gozdom, tam v daljavi, se dviga Donačka gora, kakor gorska vila in gleda na nas. Na zapadu pa se nasmiha okrogel Boč, kot da bi hotel reči: »Obiščite našu katehkrat.«

Poročilo o delu treh svetov

S SEJE LJUDSKEGA ODBORA CELJSKE OBČINE

Na dnevnih redih skupnih sej obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Celju se že nekaj časa vrstijo poročila o delu svetov v preteklem letu. Pri vsem tem pa

ne gre samo za poročila o minuli dejavnosti, temveč tudi za obravnavanje tistih problemov, ki se pojavljajo pri vsakodnevnem delu. Zato odpira prava vrata za poročilnih koristne napotke za reševanje tekočih nalog. Ta ugotovitev velja tudi za ponedeljkovo skupno sejo obeh zborov ljudskega odbora celjske občine, na kateri so poročali kar trije predsedniki svetov. Tako je tov. Jože Zapašek seznanil odbornike z delom sveta za splošno varstvo, tov. Slava Skrabčeva z delom sveta za varstvo družine in nazadnje tov. Janez Trofenik z delom sveta za zdravstvo. V tem delu zasedanja pa je spregovoril še podpredsednik dr. Janez Lovšin, ki je v izčrpnih analizah posredoval dele zdravstvenih ustanov celjske občine v zadnjih letih, kakor tudi gibanje bolezni in podobno.

Pred skupno sejo se je k samostojnem zasedanju sestel še občinski zbor proizvajalcev. Kjer so izvolili tov. Tugomerja Vogo iz Štor za odbornika okrajnega zbora proizvajalcev.

KOLESA

DOMAČA IN UVOŽENA

MOŠKA ŽENSKA IN OTOŠKA

Hyndman

V nedeljo, 5. 6. na stadionu Olimpa v Celju VELIKA TOMBOLA - Avto za 100 din!

15 LET mladinskega zbora celjske gimnazije

Letos praznuje mladinski mešani pevski zbor »Svoboda« na celjski gimnaziji 15-letnico obstoja. Na svoji kratki, toda plodni poti, ki jo je zbor prehodil pod umetniškim vodstvom prof. Egona Kuneja, si je priboril prvenstvo mladinskega zborovskega petja naše republike ter si hkrati utrl splošno jugoslovanski sloves.

Njegov predhodnik je bil triglasni zbor, ki so ga tvorili povečini pevci nižjih razredov. Po prvem koncertu 28. junija 1946 v Narodnem domu se je naslednje šolsko leto spremenil v mešani zbor in prvokrat nastopil v Radiu Ljubljana. Ob 70-letnici Otona Zupančiča se je udeležil proslave v ljubljanskem opernem gledališču, 5. maja 1948 pa je prvokrat koncertiral izven meja domovine — v Opatiji. V šolskem letu 1948/49 se je udeležil tekmovanja mladinskih pevskih zborov v Ljubljani in osvojil prvenstvo. Sledila so gostovanja v Laškem, Trbovljah in Brezicah. V četrtem letu obstoja je na republiškem tekmovanju že tretjič zmagal. Gostoval je v Laškem in na festivalu v Rogški Slatini.

Ob zaključku šolskega leta 1954/1955 je ob 10-letnici obstoja in osvojitve izvedel slavnostni koncert ter se odpravil na turnejo po Dalmaciji — gostoval je v Zadru, Splitu, Trogiru in Solinu. Največji uspeh pa je dosegel v Slovenski filharmoniji, kjer je 16. maja priredil koncert za mladino. Koncertu so prisostvovali tudi pevci iz Kranja ter člani Akademikega pevskega zbora

»Tone Tomšič«, ki so dirigentu in zboru čestitali in izročili dva lovova venca.

V dvanajstem letu svojega obstoja je zbor z izbranim sporedom gostoval v Sarajevu in Dubrovniku ter posnel več pesmi v Radiu Ljubljana.

Potem, ko sta se v šolskem letu 1958/59 obe gimnaziji združili, se je okrepil tudi zbor. To leto je v Celju priredil dva koncerta in nastopil na

raznih proslavah 40. obletnice KPJ in SKOJ; naslednje leto pa ga je CK Narodne omladine Srbije povabil na mladinski festival revolucionarnih pesmi v Titovo Užice, kjer je dosegel izreden uspeh. 18. oktobra lani je nastopil v veliki dvorani Doma JLA z zagrebškim zborom »Goran Kovačič« in beograjskim študentskim zborom »Branko Krstmanović«. Bil je pohvaljen.

Mladinski mešani pevski zbor Svoboda

Bilo je v Podčetrtku

Kot pred petnajstimi leti je spet ozelenel gozdček za šolo. Kukurica se oglašala in hladni majski vetrovi šepetajo med vejami. Toda ni, kot je bilo pred petnajstimi leti.

Danes se oče Staroveškova brez skrbi naslanja ob podbojih. Šola je polna živahnih otrok. In redki so, ki se ozrejo proti zelenemu gozdiču, še redkejši, ki krenejo po poti za Staroveškovo hišo. Spomnijo pa se še. V šoli so se spomnili. Na hodniku je drobna slika nekdanjega šolskega upravitelja Karla Černigoja. Kdor jo pogleda, se spomni. Toda vsaj kdaj pa kdaj bi se morali spomniti vsi.

Bilo je v majskih dneh pred petnajstimi leti. En dan pred koncem. V strnjenih vrstah so stali na Staroveškem dvorišču domači možje. Nemški oficir je besnel v poslednji moči. Kot živino so jih stlačili v hlev. Le so trije ostali zunaj med mrkami Hitlerjevimi vojščaki, ostanki zloglasne kretske divizije.

Karel Černigoj, bivši šolski upravitelj, ki je nekdo pribežal iz Primorske in se v Obsotelju posvetil vzgoji mladine.

Martin Knez, preprost človek, ki je skromno opravljal dolžnosti občinskega sluga. Doma je jokala žena, ki je pričakovala otroka.

Polde Novak, napol gluhom, ki ni dosti vedel, kaj se dogaja po pregaženem svetu.

Ti trije so ostali med vojaki. Napotili so se po ozki poti za Staroveškovo hišo proti zelenemu gozdiču. Kaj se je z njimi dogajalo, ne morejo vedeti. Morda danes nihče več ne bi mogel vedeti. Morda pa le, če še živi kdo od

tistih podivjanih mladeničev — takrat so bili še mladeniči — ki so jih spremljali na tej poti.

V Podčetrtku so slišali le nekaj kratkih strelcev, ki so odjeknili skozi noč. Kratki, hitri streli! Streli so vedno hitri, vendar...

Drugo jutro ni bilo več Nemcev. Može so veseli zapustili hlev. Prvi hip so celo pozabili na strele ob robu gozdiča. Odhiteli so domov k otrokom in ženam.

Sele čez dan so jih našli. Sredi trave in bukovih zelenih vejic, ki so se stegovale čez, so ležali, kakor so jih podrli streli. Toda niso bili samo streli, ker ti ne bi iznana-

kazili lic, lomili kosti. Krogla naređi le majhno, prav majhno luknjo, skozi katero odteče kri in življenje. Tu so bile na delu tudi zveri, zaznamovane s kljukastimi križi.

To se je zgodilo v Podčetrtku. Toda takega je bilo dosti v naši deželi, kar ne smemo pozabiti. Knezov Janko tega ne bo pozabil, ker je danes petnajstleten fant. In tudi drugi ne bodo.

Ponekod pa bi morda radi, da bi ob »Volksvagnih« pozabili na to, pa ne smemo niti mi niti otroci, ne smemo!

Sotelski

Tone Seliškar med strmškimi pionirji

Strmški pionirji so v soboto popoldne radostni sprejeli v svojo sredo pisatelja tov. Seliškara, njegovo ženo Rozo in pisatelja Frana Roša, ki jih je tokrat obiskal drugič. Poleg pionirjev in učiteljev je goste sprejel tudi predsednik šolskega odbora tov. Maks Padežnik.

Književnika je pozdravil upravitelj šole tov. Rudi Vizjak. Pisatelj Tone Seliškar je nato najprej pripovedoval spomine iz svojega življenja, tako prisrčno, da so se posebej navihane komar svetile oči. Ob prelepi zgodbi iz zadnje Seliškareve mladinske knjige Deklica z junaškim srcem, ki je zlasti blizu kmečkim otrokom, so se zamislili in

nekateri jokali. Nato so zlasti mlajši pionirji spraševali pisatelja o nastanku njegovih knjig in o junakih njegovih povesti. Ob koncu so se pionirji zahvalili za obisk pisatelju Seliškariju, njegovi ženi in pisatelju Franu Rošu ter zapeli nekaj Seliškarjevih uglasbenih pesmi.

V zadnjih petih letih so pionirji te šole doživeli tako že tretji obisk slovenskih književnikov. Tudi to srečanje s pisateljem Seliškarjem, ki sovpada z njegovo šestdesetletnico in obnem z odlikovanjem pisatelja z Redom dela I. stopnje, bo vsem nepozabno in bo v pionirjih še bolj poglobilo ljubezen do slovenske knjige.

D. F.

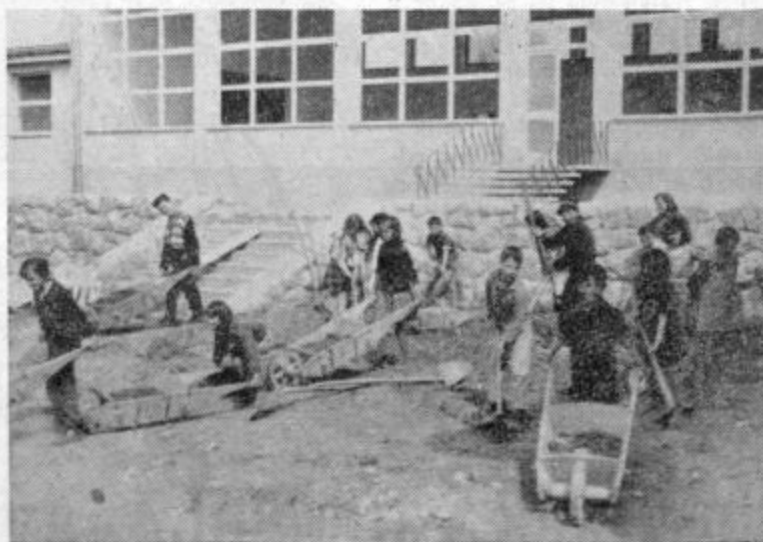
V Velenju bodo dogradili šolo

Druga osnovna šola v Velenju je končno pred otvoritvijo. V nedograjeni šoli se pouk sicer odvija že nekaj let, letos pa je občina vendar zbrala toliko sredstev, da jo bodo dogradili. Svečana otvoritev šole bo ob Dnevu mladosti.

Menijo, da pri izbiri paviljonskega sistema niso imeli najbolj srečne roke. Toda kljub temu bo

šestnajst udobnih razredov, telovadnica, prostora za tehnični in gospodinjstvi pouk, velika prireditvena dvorana in ostali prostori.

Preden pa bomo dočakali svečano otvoritev, bo treba še marsikaj urediti. Pridne roke pionirjev neutrudno pomagajo, da bi bila njihova šola in bližnja okolica čim lepša.

STONE SELIŠKAR V CELJU

Pred dnevi se je v Celju mudil pisatelj Tone Seliškar. Ob njegovi 60-letnici ga je v naše mesto, v Damlje in Strmec, kjer je nekoč služboval, povabilo Društvo prijateljev mladine skupaj s svetom za prosveto in kulturo. Pisatelj je v krogu pionirjev v Narodnem domu in v krogu celjskih kulturnih delavcev v Evropi preživel dva prisrčna večera ter se vrnil v Ljubljano z obljubo, da bo še prišel med nas.

KONCERT V ŠOSTANJU

Ob 15-letnici ženskega pevskega zbora je bila v soboto v Šostanju velika glasbena prireditev, na kateri so poleg zbora nastopili še šostanjski kvintet ter solisti.

Nastop pevskega zbora pod vodstvom prof. Justine Trobine, ki ima za seboj že preko 40 večjih koncertov in gostovanj tako doma kakor v Celju, na Koroškem in drugod, je šostanjsko občinstvo toplo sprejelo. Vseh 13 točk bogatega sporeda je zbor izvedel z rutino in umetniško skladnostjo, za kar gre zaslužno predvsem dirigentu prof. Trobini, ki je bila ob tej priliki tudi nagajana. Tudi sama je nastopila z dvema samospevoma ter nas s svojim bleščečim lirskim glasom močno osvojila.

Prav tako je požel velik uspeh tudi nastop dueta ob spremljavi šostanjskega kvinteta, kakor nastop kvinteta samega, ki je kljub temu, da so ga ustanovili šele letos, pokazal solidno tonsko in tehnično znanje.

M. T.

ARZEN IN STARE ČIPKE na Delavskem odru

V torek zvečer je Delavski oder v Celju uprizoril Josefa Kesselringa igrar Arzen in stare čipke v prevodu H. Gruna.

Igro, ki jo je že pred tem ocenila republiška žirija za festival v Kopru, je režiral Cvetko Vernik, v glavnih vlogah pa sta nastopili Marija Ramšakova kot Abby in Angelica Mave kot Marta. Obe sta zlasti navdušili občinstvo, hkrati pa je tudi ves igralski zbor učinkoval solidno in uspešno.

PRED NOVO KOMEDIJO v Celjskem gledališču

Uspela Patrickova komedija »Čajnica na Okinawi«, ki smo jo pred kratkim videli tudi na filmskem platnu, je delo, ki ga je pripravilo za svoje gledalce Slovensko ljudsko gledališče v Celju kot svojo sedmo premiero.

Ta, mnogokrat nagajana komedija, ki je bila dolga leta na sporedu broadwayskih gledališč, segava dramsko delo, ki je bilo vsepovsod toplo sprejeto, očarljiva igra, napisana z nenavadnim občutkom za človeške in mednarodne odnose, ena najbolj veselih komedij, kar jih je bilo napisanih v zadnjih letih, je bila štiri leta v okvirnem repertoarjem načrta Slovenskega ljudskega gledališča in bo doživelo svojo celjsko premiero v sredo, 18. maja ob 20.

Komedijo »Čajnica na Okinawi« je režiral Branko Gombač, strokovno in jezikovno vodstvo je prevzela Marija Skušková, v glavnih vlogah nastopajo: Janez Skof, Zlatko Sugman in Vera Perova, sodeluje pa ves ansambel.

Razstava slik in grafike

V počastitev praznovanja 1. maja je likovna sekcija KUD »France Prešeren« priredila v Narodnem domu razstavo slik in grafik, na kateri sta poleg domače sekcije razstavljali še likovni sekciji KUD »Ivan Robc« iz Ljubljane in »Svoboda« Kranj.

Razstava, ki je bila odprta od 29. aprila do 9. maja, je kot celota pokazala koristnost vzajemnega sodelovanja med posameznimi sekcijami, saj so se obiskovalci lahko seznanili s širšim krogom slikarjev in njihov del in torej ne samo z ozkim izborom domače slikarske tvornosti hkrati pa je v posameznostih opozorila na pomanjkljivosti v kritični presoji žirije, ki je odločala o izbiri.

Kulturni teden v Šempetru

Od 2. do 7. maja je bil v Šempetru Kulturni teden z bogatim sporedom. Poleg dveh športnih prireditev je DPD Svoboda priredila še javni nastop neznanih talentov Savinjske doline — Pokaži, kaj znaš, pevski koncert umetnih in narodnih pesmi.

CELJSKO GLEDALIŠČE PRVIKRAT V ŠEMPETRU

V okviru prizadevanj, da bi razširilo krog svoje podeželske publike in seznanjalo tako delavca kakor kmeta z vrednotami gledališke tvornosti, je v petek celjsko gledališče prvokrat gostovalo v Šempetru.

Uprizoritev Kastelke, ki je že pred tem doživela velik uspeh tako v Celju kakor v krajih stalnega gostovanja SLG, je šempetrsko občinstvo ves čas izvajanja spremljalo z burnim aplavdiranjem. Dvorana, ki sprejme okrog 400 ljudi, je bila natrpana do poslednjega kotička in marsikdo, ki bi bil tudi še rad med gledalci, je ostal brez vstopnice. Ko je zavesa naznanila konec predstave, občinstvo ni hotelo oditi iz dvorane!

Tako dogodek, ki bi ga lahko pripisali prav toliko kvaliteti izvedbe

ki ga je izvedel pevski zbor Svoboda, uprizoritev Maksima Gorkega »Vase Zeleznove« v izvedbi igralske družine Svobode, poleg tega pa je nastopil še ljubljanski jazz ansambel s koncertom popevk, celjsko gledališče pa s »Kastelko«.

kolikor snovi, blizki ljudskemu duhu, pa hkrati dejstvu, da je šempetrsko občinstvo doslej nemara pogrešalo kvalitetnih odskih stvaritev in da je zmožno dojeti tudi še kaj več kot zgolj amatersko dejavnost. Ta okoliščina je vsekakor pomembna, kajti v nji je zapopadana stopnja kulturne omike, načelo, da bodi kultura last najširših množic. Če si je celjsko gledališče zapisalo v svoj program kulturno osveščanje našega podeželja, je vsekakor prav da vključi v njo vse tiste kraje, ki bodo voljni ceniti napore te ustanove in hkrati sprejemati vase njene odrske stvaritve. Šempetrsko občinstvo je to pokazalo in potemtakem zasluži, da postane SLG njegov stalni gost.

MLADINA POJE

Cez en teden, ali točneje 19. maja, se bodo v Celju začele prireditve mladinskega pevskega festivala. Da bi s pripravi in programom seznanili tudi naše bralce, smo obiskali podpredsednika prireditvenega odbora tov. EGONA KUNEJA in ga naprosili za razgovor.

Na vprašanje, kako potekajo priprave za to veličastno revijo mladinskega zborovskega petja, je tov. Kunej dejal, da so prireditveni odbor in z njim vred vse komisije za posamezna delovna področja krepko prišli za delo. Zato ni bojazni, da bi prireditve tudi v organizacijskem pogledu ne uspela. Zlasti zahtevno nalogo ima komisija za prenočišča, prav tako komisija za prehrano, komisija za prevoz in podobno. Posebno nalogo pa smo naložili tudi naši propagandi. Festival mladinskih pevskih zborov mora namreč tudi v zveznem merilu dobiti primeren odmev.

— Kako pa je s programom prireditev?

— Program je že izdelan. Festival se bo začel v četrtek 19. maja, ko bo v prostorih Mestnega muzeja v Celju odprta razstava mladinske glasbene literature ter dejavnosti mladinskih pevskih zborov pred, med in po vojni. Otvoritev razstave bo ob 20. polnoč.

Naslednji dan, to je 20. maja, pa se bo ob petih popoldne začela v veliki dvorani Narodnega doma revija dvanajstih slovenskih mladinskih zborov. Na tej reviji bodo nastopili najboljši zbori iz vseh okrajev.

Nase območje bosta zastopala zbor druge osnovne šole iz Celja pod vodstvom Jožeta Korosa ter zbor osnovne šole iz Smarja pri Jelšah, ki ga vodi Zlata Prodanova.

V soboto, 21. maja dopoldne se bo začel posvet mladinskih pevovodij ter glasbenih pedagogov iz vseh predelov naše države. Računamo, da se bo te dni zbralo v Celju okoli tri sto pevovodij ter glasbenih pedagogov. Posvetovanje se bo nadaljevalo in končalo v nedeljo 22. maja. Zraven tega imamo v soboto popoldne na programu kar dva nastopa. Prvi se bo začel ob pol štirih

pred spomenikom na Slandrovem trgu. Tu bodo združeni mladinski pevski zbori zapeli nekaj pesmi. Istočasno pa bomo na tem trgu sprejeli v goste še mladinski pevski zbor iz Koroške onstran meje. Poldrugo uro za tem, to je ob petih, pa se bo v veliki dvorani Narodnega doma začela revija enajstih najboljših slovenskih mešanih in ženskih zborov mladincev. Tu se bosta poleg ostalih predstavila gimnazijski mešani zbor Svobode pod mojim vodstvom ter ženski zbor učiteljskega pod taktirko Marinke Križajve.

Višek festivala pa bo dosežen v nedeljo, 22. maja, ko se bo ob štirih popoldne začela zvezna revija najboljših republiških mladinskih zborov ter zborov iz zamejstva in narodnih manjšin pri nas. Razen dveh slovenskih zborov, ki bosta izbrana na republiški reviji pred tem, bodo na odru Narodnega doma nastopili še zbori iz Trsta, Koroške onstran meje, nadalje iz Pirana, zbor italijanske manjšinske gimnazije iz Rovinja, zbor osnovne šole Volovčice iz Zagreba, mladi pevci iz Titograda, Sarajeva in Prizrena. Žal, ne bomo slišali pevcev iz Makedonije. To je v glavnem vse.

— Na kakšen odmev pa je naletela misel o organizaciji mladinskega pevskega festivala v ostalih krajih, oziroma okrajih naše republike?

— Naša pobuda je padla povsod na silno ugodna tla. V pripravi na celjski festival je na občinskih in okrajnih revijah nastopilo 605 zborov, od tega 31 instrumentalnih skupin s skoraj 32.000 mladimi pevci. To je visoka številka, ki kaže na silen razmah mladinskega zborovskega petja. In ko bo tej pobudi sledilo še stalno in sistematično delo, potem je gotovo, da bomo dosegli še večje rezultate.

M. B.

S knjižnih polic študijske knjižnice

V čitalnici so na razpolago naslednje enciklopedije:

Enciklopedija Jugoslavije. I.—, Zagreb 1955.—, C 5.

Enciklopedija Leksikografskog zavoda. I.—, Zagreb 1955.—, C 5.

Sumarska enciklopedija. I.—, Zagreb 1959.—, C 5.

Muzična enciklopedija. I.—, Zagreb 1955.—, C 5.

Enciklopedija likovnih umjetnosti. I.—, Zagreb 1959.—, C 5.

Medicinska enciklopedija. I.—, Zagreb 1957.—, C 5.

Vojna enciklopedija. I.—, Beograd 1958.—, C 5.

Pomorska enciklopedija. I.—, Zagreb 1954.—, C 5.

The Encyclopedia Britannica. I.—XXIV. London & New York 1929. C 1.

Nouveau Larousse universel. I.—II. Paris 1948-1949. C 1.

Grand mémento encyclopedique Larousse. I.—II. Paris 1956-1957. C 1.

Meyers Lexikon. I.—XV. 7. Aufl. Leipzig 1924-1933. C 1.

Der grosse Brockhaus. I.—XXI. 15. Aufl. Leipzig 1928-1935. K.

Bol'saja sovskaia enciklopedija. I.—, 2. izd. Moskva 1949.—, C 6.

Leksikon Minerva. Zagreb 1956. C 1.

Stanojević St.: Narodna enciklopedija srpsko-hrvatsko-slovenačka. I.—IV. Zagreb 1928-1929. C 1.

Trzaski, Everta i Michalskiego encyklopedija powszechna. I.—II. Warszawa 1935. C 1.

Parada naprednega kmetijstva v srcu Vojvodine

Novi Sad, naša kmetijska metropola

Za kmetijski velesejem bi ne mogli najti primernejšega okolja od rodovitne in skrbno obdelane Vojvodine. Mednarodni kmetijski velesejem v Novem Sadu ima bogato in dolgoletno tradicijo, saj letos prireja že sedemindvajseto manifestacijo naprednega kmetijstva. Letošnji velesejem je bil eden največjih svoje vrste v Evropi, nedvomno pa največji, kar smo jih doslej imeli v Jugoslaviji. Na sejmu je sodelovalo nad 2500 razstavljalcev. Od tega je 2070 domačih in 456 tujih razstavljalcev iz 21 držav.

V družbi petrovskih zadruženikov, ki so med prvimi obiskali novosadsko sejnišče (prvi dan po otvoritvi), smo si ogledali razstavno prireditev v času, ko še ni bilo prevelike gneče. Zal se bom moral omejiti le na grob opis sejma, čeprav bi prav podrobno bilo zelo koristno.

Razsežen velesejski prostor je bil v prvi vrsti zelo pregleden. V glavnem paviljonu so bili razvrščeni prikazi kmetijskih dosežkov po republikah, medtem ko so ostale paviljone zasedale posamezne veje kmetijstva ter ob nekaterih samo-

stojnih paviljonih velikih družbenih posestev še razstavišča tujih razstavljalcev.

Težišče našega zanimanja je vsekakor slonelo na živinoreji in mehanizaciji. Oboje je nudilo obilo paše za oči in rodilo veliko vnetega razpravljanja.

PRVORAZREDNA ŽIVINA IZ VSEH KRAJEV...

Ogromen prostor je bil namenjen živinoreji. V stalnem razstaviščnem hlevu je bila živina najboljših pasem: frizijske, jersey, simendolske, sivorjave itd. Slovenci izgleda nismo poslali najboljših grl — razen baby beea. Verjetno se posestva bojijo prevelikega hujšanja in izgub zaradi prevoza. Tu so razstavljali tudi Danci in vzhodni Nemci. Vzhodna Nemčija je v paviljonih pod platnom skupaj z domačimi proizvajalci razstavljala tudi priznane pasme ovac. Svinjerejo je najbolje zastopalo posestvo Ihan (Slovenija) in to z odličnimi bekoni.

Omenimo naj samo še perutnino, kjer so spet Slovenci imeli najboljše blago, nadalje konjerejo (to je bila prava pesem ob pogledu na iskrene lipčance), ter končno še ribe, ki so stajale tudi zelo donosni del tržne proizvodnje, zlasti v krajih bogatih z vodo.

VELESEJSKI DROBIŽ...

V govejem hlevu novosadskega velesejma sem slišal takle pogovor. Mlad Srb, spoznal sem ga po opankah, je čital »generalije« nad stojiščem rekorderke med jersey kravami. Ko je prebral podatke o molznosti in mastnosti, je dejal svojemu tovarišu:

Bre, takšna krava se izplača, pa če jo moraš z medom pitati.

Barvita južnjaška primerjava pa je bila vendar bliže resnici kot pretiravanju.

Zahodni Nemci so razstavljali poleg velikih kmetijskih strojev tudi male vrtnarske stroške od plugov, kultivatorjev pa vse do miniaturnih kombajnov. Pa se je pred to liliputansko »mašinerijo« razkoračil nek Vojvodinec in pojoč zabudral:

— Cemu mu bodo te prekarije. E, to je koncesija sitnom gazdinstvu (drobnemu gospodarstvu).

Take so iveri z novosadskega velesejma, ki ga upravičeno imenujemo — parado naprednega kmetijstva.

Ob 10. obletnici kmetijsko gospodarske šole velik kmečki praznik v Slovenskih Konjicah

Kot prva v Sloveniji je pred desetimi leti začela v Konjicah delovati Kmetijska gospodarska šola, ki je pomagala vzgajati velik del tiste mladine, ki zavestno in vneto sodeluje pri preobrazbi našega podeželja.

Ob deseti obletnici tega sicer skromnega jubileja se bodo v Konjicah na veliki kmečki svečanosti zbrali vsi dosegljivi letniki, ki so izšli iz te šole. Kmečki praznik bo velika manifestacija kmetijskega napredka v občini ob sodelovanju za drug. Agrotehniko, predvsem pa kmečke mladine.

PRAZNOVANJE NA VRANSKEM

Na pobudo krajevnega odbora SZDL na Vranskem so letos prebivalci Vranskega dostojno praznovali praznik dela, prvi maj. Kolektiv kmetijske zadruge je na večer pred praznikom postavil v trg mlad, mladinci pa so pred spomenikom padlih borcev in talcev na Gorici zakurili kres.

Trg je bil slavnostno okrašen z zastavami. Tudi trgovine so lepo okrasile svoja izložbena okna.

Prvega maja je kolektiv pripravil povorko, v kateri so prikazali tudi številne kmetijske stroje. Povorka je krenila od Motnika, kjer so si njeni udeleženci med drugim ogledali še prostore nove zabojarne.

MANEKEN

Izšla je majska številka revije Maneken. To pot je revija posvečena bodočim manicam, za katere pri naša nasvete, kroje in nekoliko tistega, kar bodoča mati mora vedeti. Poleg tega najdemo v reviji še vrsto lepih letnih oblek, nekaj modelov lažjih prehodnih kostumov in dežnih plaščev. Poseben prispevek je posvečen letošnjim modnim pričeskam. Maneken bo odšle redno objavljati tudi nekaj krojev oblek za starejše in vse, ki si svoje postavbe ne upajo tako poudariti kakor maneken. Zelo lepi in praktični so predpasniki namenjeni nošeni ženskam, izdelani iz lahkih pralnih tkanin naših tovarn Induplati. Tiskani na in drugih. Maneken prinaša poleg tega še nekaj lepih modelov spalnega perila.

POMLAD V BISTRICI OB SOTLI

LEPA RAVAN TRENUTNO SAMO SE OBETAJOČA. MLADI SIMENDOLCI KOT NA PARADI. ŽIVI LJUDJE IN MRTEV DOM, TUDI ZEBLJICEK JE VREDNOST.

Poln avtobus je prisopihal v srebrniški klanec. Samo nekaj hipov smo drsli navzdol med gozdičem, ki je ves ozelenel, pa smo zagledali zlekajeno ravnino. Sprostila se je tja proti Sotli in se v zagonu ujela ob pobočju Orlice, v dehovski klanec in okraj Sotle v zagorsko gričevje. Cisto na obzorju smo zagledali razvaline gradov: štajerski Kunšperk in hrvaški Cesar grad, tam na desni pa še dobro ohranjen Podrinski grad, ki se kot težak rjav zaboj stiska ob gozdno pobočje. Na rahli vzpetini pred nami so se zvrstile lepe hišice sredi zelenja in cvetočih jablan. Avtobus je zahropel v strm klanec mimo svetlega zadružnega doma in se na križišču nagnil ter zdrsel proti znani Gabronovi gostilni. Tu je Bistrica ob Sotli.

Nisem se dosti obiral. Malo sem se ozrl še proti hrvaški strani in ujel del Kumrovcu z znamenito osnovno šolo ter novo obsestelsko progno. Krenil sem proti Zadružnemu domu, kjer sem že zdaleč zagledal upravnika kmetijske zadruge Nika Pečnika v živahnem pomenku z zadržaniki.

»Pri nas se spleča reja živine«, je vneto trdil upravnik. »Samo pogledite: Petinsedemdeset glav imam zdaj v hlevih in dnevi prirastek se suče med 80 dkg in 130 dkg. Sment, kaj pa naj pridelujemo tod okrog, če ne krmne rastline?«

»Tako lepa ravnina je, da bi menda lahko kaj donosnejšega pridelovali?« sem lačno vpadel. »Ravnina je na oko res čedna«, se je zasmel upravnik, »toda povsod, kjer je plodna zemlja, teče voda, talna voda. Vidite, ta ravan je celo nekoliko dvignjena, toda mokra. Zato se moramo usmerjati predvsem v proizvodnjo krmnih rastlin, ker te potrebujejo navsezadnje največ vlages.«

Potem sem še zvedel, da ima zadruha 52 ha lastnega zemljišča in tako še močno lastno proizvodnjo. S štirimi traktorji in priključki zaenkrat še zmorejo. Gospodarijo dobro, čeprav se niso pobahali z nevm kakšnimi dobički, toda nekoliko zadebeljen milijonček je kar čedna vsotica. »Ha, tale biftek je kar pre-majhna reč!« je vzdihnil eden. »Veste, ni dovolj, da dobimo tam vino, žganje pa cocktail, dobro bi bilo, če bi si lahko privoščili tudi kakšne jeterce, pljučka, pečenico, hm, in tisto malo zaliti. Tako pa se ne ustavljamo dosti.« In

Žena • dom • družina

Revija sodobnega oblačenja

V posebnem paviljonu letošnjega velesejma v Zagrebu je vsak dan tudi revija sodobnega oblačenja Jugoslovanske tekstilne industrije, podjetja za izdelavo konfekcije in zagrebška obrtna podjetja prikazujejo tu vrsto lepih modelov. Ker so ti modeli pretežno izdelki zagrebške šiviljske in čevljarke obrti, bom posvečala več pozornosti izdelkom, ki jih dobimo lahko tudi v Celju.

Posebno priznanje velja Krapinski tekstilni industriji (boucle), Orotexu (tekstilna industrija iz Oroslova) je prikazala različne tkanine za ženske obleke v zelo lepih barvah in deseni. Pamučni industriji Duga resa, Varaždinski industriji svile in še Industriji volnenih tkanin Zora iz Zagreba. Najlepše modele perila, spalnih srajč in pižam za otroke, puloverjev in trikotaže je prikazala Nada Dimč iz Zagreba, Sik iz Sarajeva in Rašica. Razen Rašice ni na tej reviji sodelovala nobena slovenska tovarna, čeprav bi bilo sodelovanje zaželeno. O izdelkih z revije lahko rečemo, da so bili zelo lepi, vendar veliki večini žena nedostopni, bodisi zaradi visokih cen ali pa zaradi lepega, vendar nepraktičnega kroja ali barve, na kar pa se mora današnja žena predvsem ozirati. Praktične, ne drage vendar

zelo lepe modele sta pokazala Tovarna modnih ženskih in otroških oblačil Vesna iz Zagreba (prodajalno imamo v Celju) in varaždinski Varteks.

Poseben del revije predstavljajo oblačila za delo in dom. Sprva je kazalo, da se bodo ti deseni in kroji res približali željam žena, po praktičnem in lepem, vendar pa so po prvih modelih prihajale na oder znova elegantne, modne obleke, katerih ena za svečaneje priložnosti je ženam kar dovolj. Pogrešali smo torej spet preprostih modelov, ki bi nam dali ideje za lahke letne obleke za vsak dan.

Moška moda se je na reviji bolj izkazala. Vrsta suknjičev za delo je bila tako pestra, da je mogel vsakdo najti nekaj tudi zase. Dovolj preprostih lepih vsakdanjih oblačil je bilo tudi za otroke, vendar je bilo očitno, da v Zagrebu problem otroške konfekcije še ni rešen.

Zlasti v drugem delu revije pa je napovedovalec posebej opozarjal obiskovalce iz tekstilne industrije na praktične, lepe in modne modele, ki bi jih naj povzela jugoslovanska konfekcijska podjetja.

Na prostem je ljubljanska Planica šport razstavila lepo urejen kamp, kjer je obiskovalcu predstavila vse svoje izdelke pod geslom »Družina na oddihu«. Sotli, ki jih je v letošnjem letu izdelalo to podjetje, so že mnogo boljši in pravijo, da bomo tudi s temi izdelki kmalu uspešno konkurirali tujim proizvajalci doma in tujini.

res bi bilo potrebno to občinski gostišče, ki je v Zadružnem domu, nekoliko razširiti in okrepiti. Pravijo, da se že pripravljajo na preureditev. Uredili bodo dobro kuhinjo, povečali prostore in zadaj napravili lep gostinski vrt s plešiščem. Tako bo zadružni dom resnično postal s kinom, gledališkim odrom in gostoljubnim zabaviščem pravo središče družabnega življenja v Bistrici.

Potem sva z upravnikom stopila naokrog po zadružnem gospodarstvu. V hlevu, ki ga imajo v zakupu, so mladi simendolci stali kot na paradi. Lepo zaliti so zadovoljno hrustali deteljo.

»Samo letos smo jih že nabavili 75, tako sem prepričan, da bomo preseglili plan, po katerem jih moramo vzrediti 100. Zaenkrat nam še primanjkuje hlevi, sicer bi jih imeli že več.« Pri pogledu na hlev je bil upravnik, ki je ležal na tleh. Tako je storil že dvakrat. »Ne vem, da niso pazljivi. Tudi žebliček je denar«, je rekel nekako opravičujoče, kot da je premalenkoten. Vendar je edino pravilno, da gospodarji tudi z malenkostmi.

»Zemljo jemljemo v zakup. Morali jo bomo še več, saj se dogaja, da ostajajo na kmetijah samo starejši, ker mladina odhaja v industrijo. Toda podlaga je samo čisti račun in dolgoročen zakup. Čas se naglo spreminja: pred leti je bilo še čisto drugače, danes pa mi nudijo zemljo,« je povedal nekako zamišljeno, kot bi hotel poudariti, kako vse drugače in boljše še bo v Bistrici in sploh pri nas.

Ob vratih šole se je smejal šolski upravnik Jože Poljšak. »Tudi mi imamo kooperacijo z zadruho«, je dejal. »Mlada šolska zadruha »Modras« živahno deluje. Celotni čebelarji postajamo.«

In zvedel sem, da bi radi razširili zemljišče za šolo, toda občinski ljudski odbor počasi rešuje vprašanje dodelitve zemljišča. Člani šolskega odbora s tovarišem Prategrazerjem na čelu prav samostojno rešuje določene težave. Tako so s skupno pomočjo postavili tudi nov čebelnjak, zdaj se bodo pa lotili še preureditve kletnih prostorov v šolsko kuhinjo, ki bi jo tako radi imeli.

Pomlad v Bistrici ob Sotli je prav takšna kot povsod pri nas. Vendar je vsako leto malo drugačna...

Letos edina na Šmarskem

Prav čudno je, toda resnično, da je na kmetijskem Šmarskem letos bila edina nadaljevalna kmetijsko-gospodarska šola v Rogaske Slatini, ki je povrh edini industrijski kraj v občini. Šola je pričela z delom okrog novega leta, ko se je vpisalo 29 mladink in mladincev. Vse do nedavnega so redno trikrat tedensko obiskovali pouk na drugi osnovni šoli.

»Reči moram, da so bili pridni in disciplinirani,« pravi upravnik Franc Kulovec, ki je šolo poštvalno vodil. Uspešno so zaključili šolo. Razumljivo je, da se nismo samo učili, temveč smo se tudi zabavali. Zdjaj, na stara leta, sem se moral pošteno vrteti, če sem hotel v korak z mladostnim ritmom. Večkrat so me presneto zaznojili na plesnih vajah. Pouk smo poživili s prikazovanjem filmov, kar smo zmogli s pomočjo ozkotračne aparature, ki jo poseduje Svet za šolstvo. Verjemite, s tako hvaležno in prizadevno mladino rad delam in še bom delal.

»Lepo je, da je kmetijska zadruha Rogaske Slatina nudila šoli veliko moralno in strokovno pomoč. Kmetijski tehnik Tone Krušič še nadalje vodi praktično delo, ki bo teklo vse do jeseni, ko bo pričel s poukom drugi letnik.«

V kratkem se bodo odpravili na ekskurzijo po kmetijskih gospodarstvih v Zalogu, Pšati, Grmu in Vipavskem, da bodo slušatelji videli teorijo tudi v praksi.

»Pouk naj spremlja praksa, zabava, delo in smeh, potem bo šola dosegla svoj smoter in bo bližja mladini,« poudarja tovariš Kulovec.

In res je takol. Če bi še po drugih krajih na Šmarskem tako poštvalno organizirali kmetijske šole, prav gotovo ne bi v Rogaske Slatini bila edina, temveč bi ji uspelo lahko stale ob strani vsaj v večjih krajih, kot so: Kozje, Bistrica ob Sotli in Šmarje pri Jelšah.

Komisija za uslužbenke zadeve pri Celjski mestni hranilnici, Celje razpisuje delovni mesti

1. za bančnega uslužbenca III. vrste

2. za pripravnika bančnega uslužbenca III. vrste

Pogoji: pod 1. popolna srednja šola in najmanj 5 let službe; pod 2. popolna srednja šola.

Plača po zakonu o javnih uslužbcih, položajna plača po pravilniku o položajnih plačah hranilnice.

Kandidata naj vložita prošnji z življenjepisom in zadnje šolsko spričevalo najkasneje v 15 dneh po objavi.

Lep in prikupen model spomladanskega plašča

ZA MALE BRALCE

Nagrajenci

Kot po navadi, se moramo tudi tokrat najprej zahvaliti vsem tistim, ki so nam pisali tako lepa pisma in poslali toliko pozdravov. Če bi lahko, verjemi, da bi nagradili vse, kajti vsako vaše pismo nas zelo razveseli. Zato upamo, da število mladih bralcev naše rubrike ne bo začelo upadati, temveč da nam boste še vnaprej pisali tako pridno kot doslej. Menimo, da so vam bile uganke zelo všeč, ker ste nanje toliko odgovorili. In kar je najvažnejše, skoraj vse ste rešili prav. Naj vam torej povejmo še rešitve ugank: 1. rosa, 2. kozolec, ki ga kmetje obložijo z žitom, 3. breza, 4. klas. In še to: najbolje je odgovorila naša stalna dopisnica Anica Ocvirk iz Teharij, ki je pravilno rešila vse štiri uganke, prav odgovorila na drugo vprašanje

in priložila pesmico, ki jo bomo objavili v prihodnji številki. Anico pa je določil tudi žreb in spet je dobila nagrado.

In še imena nagrajencev: 1. Janko Mastnak, Podlog - nova hiša, Sempeter v Savinjski dolini. Janku se iskreno zahvaljujemo za ljubko pismo in mu želimo predvsem mnogo uspehov v šoli.
2. Franjo Novak, Vransko 5a;
3. Marjan Hauptman, Gotovlje 62a;
4. Anica Ocvirk, Vrhe 21, Teharje.

Vse nagrajence, ki jih bo »Mladinska knjiga« nagradila s knjižnimi nagradami, vabimo da v četrtek, 19. maja pridejo v »Mladinsko knjigo«, kjer jim bodo razdelili nagrade.

Mladina gradi

Naš razred je odšel na lokalno delovno akcijo — na Otok...

Delovodja nas je peljal v barako, kjer smo dobili modre delovne obleke. Medtem, ko so dekleta oblačila dolge hlače in je naš »komandir« Tomaž zbiral šale na njihov račun, pa so nam zunaj odredili delo. Precejšen kup peska je bilo treba zvziti do bližnje ceste.

»To lahko delate štiri ure! Ob petih dobite malico. Pa glejte, da se izkažete!« nam je še naročil delovodja.

»Dekleta bodo polnila samokolnice, mi pa jih bomo vozili!« je zarezal Tomaž, dekleta pa so se nakremžila in utihnile.

In potem smo vsi skupaj lenarili in se jezili, ker se ne dežuje, kajti na nebu so se že precej časa zbirali težki, temni oblaki...

Nenadoma pa je zamišljeni Tomaž poklical pet dečkov, jih nekam odpeljal in nekaj trenutkov nato so se že vrnili z lopatami.

Miki - moj rešitelj

Bilo je lepega, sončnega jesenskega dne, ko sva z očetom odšla v gozd. Oče je sekal, jaz pa sem tal sem ter tja po gozdu. Listje je šumelo, se prelivalo v mavričnih barvah in padalo na tla. Ko sem občudoval vso to lepoto, sem se od očeta oddaljil bolj, kot sem si želel. Nenadoma sem pred seboj zagledal Savinjo, sedel sem na njen breg, občudoval ribice in premišljeval, kako se bom vrnil.

Sonce se je premaknilo že daleč proti zahodu. Takrat mi je postalo tesno pri srcu. Hotel sem nazaj k očetu, toda nisem in nisem mogel najti prave poti. Tedaj mi je napro-

ti pritekel sosedov psiček Miki in ko me je zagledal, je na ves glas zalajal, kot bi hotel reči, naj grem za njim. Trenutek sem se obotavljal, potem pa sem le ubogal. Precej časa sva hodila in že me je bilo strah, da se ne bom še bolj izgubil. Pa sem nenadoma zaslišal sekiro in kmalu nato zagledal očeta, ki je še vedno sekal.

Malemu Mikiju pa sem bil zelo hvalečen in od takrat naprej je Miki moja najljubša živalca.

Franjo Kumar,
3. raz. os. šole,
Sempeter

Tetin osliček

Moja teta je kmetica in ima rada živali. Ko je nekoč prišla k meni in mi rekla, naj grem gledat njenega oslička, sem bila tega menda bolj vesela kot ona.

Ko sva prišli do tetine hiše, sem zaslišala nek glas in takoj sem uganila, da je to tetin osliček. Bil je še čisto mlad in ves žalosten je stal v hlevu. Hotela sem ga pobožati po

Ukanil ga je

Po dolgotrajnem deževju so reke prestopile bregove in okrog in okrog hiš je bila voda. Iz vode pa se je dalo na sredini videti majhen otoček, kjer je rasla jablana. Sem se je rešil divji zajec. Bliznjemu sosedu se je zljubilo zajčjega mesa. Iz kleti je vzel korito, v katerem bejajo prašiče, v roke pa na mesto vesla metlo. Tako je pogumno odveslal na otoček. Komaj pa je stopil nanj, se je bistrumni zajec pognal v korito. Teža zajca in moč padca, sta korito zazibala, da ga je odneslo k nasprotnemu bregu, kmet pa je ostal na otočku sam in začel kričati. Ko so ga z otočka srečno vrnili, je korito z zajcem že obstalo na drugem bregu, zajec pa je urno skočil iz njega in se skril v bliznjem gozdu.

Alenka Frece,
Mestinske šole 5,
pošta Podplat

SMEŠNICE

REŠEN PROBLEM

»Kaj bo, če ne bo krompirja? Na tej zemlji sploh ne rodi več, ker smo ga že predolgo tu gojili,« pravi Miha sosedu. Ta pa mirno odgovori:

»Če je tako, kar brez skrbi, ga bomo pa na luni usadili, kjer še doslej ni rasel!«

NI PRAV RAZUMEL

Mali Boris: »Očka, zakaj pravijo Milčinskemu Ježek?«

Očka: »Ker marsikoga zbode s svojimi bodicami.«

Boris: »Oh, jaz sem pa mislil, da je on človek.«

Irena Sumec
Bukovžlak 16, Teharje
pri Celju

Mali intervju z velikim ljubiteljem stadiona

Kdo neki je to, boste rekli? Le kdo? Naj vam povem? Pa vam povem.

Bojan Jug. Hodi v drugi razred I. osnovne šole v Celju. Je odličen učenec. Kadar ima pouk dopoldne, je na stadionu popoldne, kadar pa ima pouk popoldne, je tam dopoldne. Seveda, vsak dan le kratek čas.

Pa kaj dela tam? Vprašal sem ga, pa mi je rekel: »Treniram.«

Kakšno disciplino?

»Tek.«
»Boš torej atlet?«
»Bomo videli.«
»Kako pa kaj v šoli?«
»Odlično.«
»V vseh predmetih?«
»Kakšna štirka je pa tudi lahko!«
»Česa se najbolj veselíš?«
»Počitnice in stadiona.«
»Potem sem mu rekel, da bi ga rad slikal, pa se je kar sam postavil — kam, kje torej stoji naš Bojan — pa uganite sami.«

Sram jih je bilo

Vročega popoldneva sem stopal proti vasi. Naenkrat mi je v ušesa udarilo cvilenje psa in kričanje otrok. Že po glasovih sem spoznal tri vaške »zločince« — Jakca, Rodka in Jakca, ki so se vrnili iz stadiona.

Rožica in sončni žarek

Rožica pod zemljo spava, in poljubi rožico, ah, ta zima, dolga zima! Kdaj li bo je konec že?

V domek sončni žarek pride in poljubi rožico, pa tako je nepopisno strah bilo ubožico.

Nič ne boj se, ljuba moja, jaz sem te prišel iskat, sonce me je sem poslalo — zunaj hodi že pomlad!

In zardela v lica nežna in se zahvalila je — pa čez noč v obleki prazni v lepi svet priklila je.

Marica Pevec
učenka 4. razreda
Bukovžlak 29

Marjan Aubrecht,
Vel. Pirešica

NOVE NAGRADE

Ker vidimo, da so vam uganke všeč, smo vam tudi to pot izbrali eno, na katero boste morali odgovoriti. Najprej pa vam naj povemo, da bo nagrada prispevala veleblagovnica »Ljudski magazin« v Celju, kjer marsikdo izmed vas kupuje. Potrudite se, odgovorite na dve vprašanji, rešite uganke in ne pozabite priložiti prispevka za našo rubriko.

Vprašanja pa so:

1. Kje ima veleblagovnica Ljudski magazin svoj sedež?
2. Kateri so najvažnejši od-

delki v prodajalni Ljudskega magazina?

In še uganke: Majhna stvarca in votla, a kadar se oglasi, tisoč ljudi na delo hiti. 3. Prispevek za našo rubriko.

Vse tiste bralce, ki radi pišejo smešnice, prosimo, da nam jih pošljejo, kajti med vašimi prispevki je teh najmanj. Tudi pesmic ni ravno veliko, zato rešitve in humoristi čimprej.

NAGRAJENCI PRVOMAJSKE KRIŽANKE

Izmed številnih odgovorov, ki smo jih dobili, je komisija izžrebala osem nagrajencev naše prvomajske križanke.

Nagrado 2000 din prejme Marija Butinar, Partizanska 2, Celje; 1000 din bomo nakazali Olgi Vrhovec, Celje, Savinjsko nabrežje 6 in Mileni Čepin, Celje, Ljubljanska cesta 65; 500

din pa so dobili: Slavica Stanke, Dečkova št. 61, Celje; Stanke Himmelreich, Celje, Zidanškova 26-1; Marija Pečnik, Celje, Ulica 29. nov. št. 15; Stefi Šlokan, Videm-Krško, Dalmatinova 6 in Alojzij Turjak, Celje, Kersnikova 26.

Vsem nagrajencem bomo nagrade nakazali po pošti.

Ob tednu Rdečega križa

Ze ves teden je bilo v celjskem okraju več prireditev ob tednu Rdečega križa. Preko 25 tisoč članov te organizacije v celjskem okraju praznuje ta teden pod geslom, da naj bo vsak član tudi aktivist RK.

V nedeljo je bilo v Zalcu predavanje o zgodovini Rdečega križa, ki se ga je udeležilo lepo število ljudi. Ob tej priložnosti so sprejeli v članstvo podmladkarje RK, kar nameravajo

NAD TRIDESET LET BABIŠKE SLUŽBE

Babica Marija Dobovičnik iz Nazarja je letos aprila praznovala svojo sedemdesetletnico. To je vsekakor lep jubilej, vendar ne bi bil toliko pomemben, če ne bi mamica Dobovičnikova še vedno opravljala babiških poslov. Tako se je 29. aprila pri njej doma zbralo precej ljudi, ki so ji želeli ob lepem jubileju še mnogo uspehov. Obiskali sta jo tudi dve predstavnici celjskega babiškega društva.

Marija Dobovičnik je diplomirala leta 1923 in je po močevi smrti sama skrbela za svojo družino. Doslej je pomagala že pri 3015 porokih in je pri ljudeh zelo priljubljena. Najbolj zanimivo pa je to, da še vedno sodeluje v množičnih organizacijah.

Babici Mariji Dobovičnik k lepemu jubileju iskreno čestitamo.

Kronika nesreč

Z VLAKA JE SKOČILA
Fani Golob iz Kovinske ulice. Pretresla si je možgane.

S SEKIRO
je po nesreči usekal po roki Marijo Perc iz Libov njen brat.

KOLESAR JE PODRL
Irfelno Zekar, 3. Tomšičevega trga. Pri padcu je dobila pretres možganov.

SE DVE NESRECI S SEKIRO
Viktor Kolar iz Takačeva pri Rogiški Slatini se je pri delu usekal s sekiro v levo roko. — Avgust Benec iz Mariborske ceste pa si je pri razkladanju drv s sekiro odsekal prst na levi roki.

NESREČEN PADEC
Jožeta Cerovšek iz Krnine pri Podplatu je padla in si zlomila levo ključno kost.

ZELEZO JE PADLO NA GLAVO
Karl Smoletu iz Pristave, ko je nakladal na celjski postaji.

NAPAD NA CESTI
Jožeta Melanška, mizarskega mojstra iz Brega pri Polzeli je neznanec na cesti napadel. Zabolal ga je z nožem v prsti koš in ga težko poškodoval.

Prvi zamahi druge celjske MDB

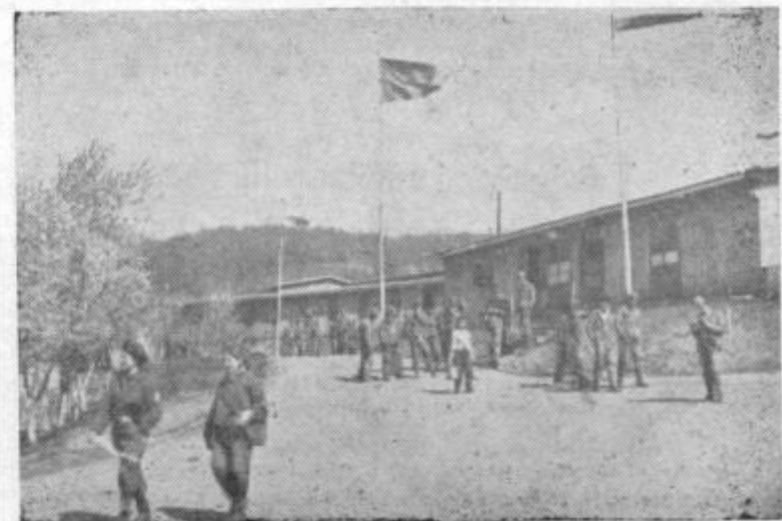
Konec aprila je odpotovala iz Celja druga celjska mladinska delovna brigada »Cvetke Jerinove«, ki šteje okoli 90 brigadirjev in bo na cesti ostala dva meseca. Na prvem zboru brigade, ki sta mu prisostvovala tudi sekretar OK LMS Celje Emil Rojc in predsednik komisije za delovne akcije pri OK LMS Celje Joško Plahutnik, so brigadirji izvolili štab brigade in Borisa Saleja iz Soštanj za komandanta.

V naselju »Moše Pijade« bivata poleg naše še valjevska in črnogorska mladinska delovna brigada. Naselje »Moše Pijade« leži v Klisuri 4 kilometre od Malošišta, kjer je bila prva celjska MDB. Dela na odseku, kjer bo delala celjska brigada, sodijo med najtežja, naselje pa šteje med najlepša na avtomobilski cesti. Že večkrat so dobili zastavo Glav-

nega štaba — ali za najboljšo brigado, ali pa za najbolj urejeno naselje. Celjski brigadirji so že navezali stike z ostalimi brigadami in odigrali že nogometno in odbojgarsko tekmo z valjevsko brigado. Obe tekmi so odločili v svojo korist in prav tako tudi srečanje v namiznem tenisu. Tako po prihodu so sodelovali na akademiji v počastitev 1. maja, obiskali pa so že tudi bližnjo izletniško točko Korvin grad.

Zelo živahno je poleg kulturnega tudi ideološko delo. Poleg večjega števila predavanj pripravljajo brigadirji tudi maketo zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov, se pridno učijo razne pesmi in pripravljajo programe za taborne ognje.

Brigadirji pozdravljajo vse mladince svojih aktivov in seveda tudi svoje domače.

Naselje »Moše Pijade« je med najlepšimi na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti«

Telesna vzgoja in šport

Brodnik - ja, Kač - ne

V soboto popoldne je bil odprt miting Kladivarja, ki je v prvi vrsti veljal kot izbirni sestav moške in ženske mladinske vrste, ki bo v nedeljo, 15. tega meseca popoldne nastopila v prvem kolu zvezne atletske lige. Med najmlajšimi se je znova odlikovala Nataša Urbančičeva, ki je zmagala v teku na 80 metrov

čez zapreke (13.0) ter dosegla prav dober rezultat pri skoku v višino (140 cm). Po eno prvo mesto je pripadalo še Leškovi (tek na 60 m), Krofličevi, oziroma Novakovi (krogla) itd. Pri ženskah je najbolje startala Sikočeva, zraven nje pa še Skorničkova ter Silanova. Rozmanova je pri skoku v višino premagala 140 cm.

Pri mladincih je bil odličan Samec, pa tudi Vidmajer. Presenetil pa je olimpijski kandidat Kač, ki je v metu kopja dosegel komaj 61.32 metra. Vse kaže, da se Kač ne zaveda povsem odgovornosti, ki jo ima do letošnjega največjega tekmovanja, pa tudi do družbe, ki mu daje precejšnje ugodnosti. V nasprotju z njim pa je deseterbojec Brodnik v odlični formi, saj je dosegel lepe rezultate ne samo v teku na 100 metrov (11.5), v krogli (13.12), temveč tudi v metu kopja itd.

Med ostalimi udeleženci mitinga se je izkazal še Peterka, ki je vrigel kladivo 49.80 cm daleč.

Kros v Laškem

Preteklo nedeljo je Partizan v Laškem priredil spomladanski kros, ki se ga je udeležilo precej pionirjev, dosti manj pa starejših tekmovalcev. Dosegli so naslednje rezultate: MOSKA DECA — 300 m: 1. Velikonja Milan, 2. Srebot Slavko, 3. Cepuš Jože; PIONIRJI — 450 m: 1. Martin Zdravko, 2. Zorko Franc, 3. Groser Stefan; MLADINCI — 200 m: 1. Čekarek Vlado, 2. Dergan Jože, 3. Paserič Rudi; PIONIRKE — 300 m: 1. Padežnik Heda, 2. Kranjc Nada, 3. Mird Darinka; MLADINKE — 1000 m:

1. Lešek Milena, Gregorac Fanika, 3. Dergan Anica.
V Laškem zdaj dvakrat tedensko vadijo štirje ženski in štirje moški oddelki. Poleg tega pa je začela z rednimi treningi rokometna, odbojarska in košarkarska skupina. Na predvečer rojstnega dneva maršala Tita bo po laških ulicah »tek mladosti«, naslednji dan pa športna tekmovanja. V prvi polovici junija numeravajo na letnem telovadščem pripravili letni nastop.

PLANINSKA POT Kumrovec - Kum

Prvega maja je bila odprta zavesna planinska pot Kumrovec - Kum. Pot vodi po lepih in zgodovinskih krajih Zasavja. Poteka od rojstnega kraja maršala Tita, se vije čez Bohor, Lisco, Veliko Kozje, Rimske Toplice, Kopitnik, Gore, Kal, Mrzlico, Partizanski vrh, Čemšenško planino, na Zassavsko goro, Janče ter nazadnje

na Kum.
Za udeležence, oziroma za vse tiste, ki bodo prehodili to pot, je koordinacijski odbor poti Kumrovec - Kum pripravil lep znak. Legitimacijo, ki je potrebna, dobi po reflektanti v Zasavju pri svojih planinskih društvih, ostali pa jo naj naročijo pri planinskem društvu v Trbovljah.

RAZPIS

Na podlagi 6. člena Pravilnika o organizaciji in delu Odbora za vzgojo kadrov in sprejemanju vajencev trgovske stroke v sklopu na podlagi prijave trgovskih podjetij in trgovin

razpisuje
Trgovinska zbornica za okraj Celje učna mesta pri naslednjih trgovskih podjetjih in trgovinah s področja OLO Celje.

Vajenci	Vajenke
Trgovsko podjetje »Velma« Velenje	1
Trgovsko podjetje »Potrošnik« Soštanj	1
Trgovsko podjetje »Sloga« Prebold	2
Trgovsko podjetje »Donat« Rogatec	2
Trgovsko podjetje »Dravinja« Slovenske Konjice	1
Trgovsko podjetje »Dom« Zalec	3
Trgovsko podjetje »Elektromecator« Celje	1
Trgovsko podjetje »Ljudski magazin« Celje	1
Trgovsko podjetje »Kozje« Kozje	2
Trgovsko podjetje »Ljuba« Laško	1
Trgovsko podjetje »Radnja« Ljubno	1
Trgovsko podjetje »Pri Cinkarici« Celje	1
Trgovina »Nasa knjiga« Celje	1
Trgovsko podjetje »Merkur« Soštanj	2
Trgovsko podjetje »Splavar« Rečica ob Savinji	1
Trgovsko podjetje »Potrošnik« Vojnik	2
Trgovsko podjetje »Fuzinar« Vitanje	1
Trgovsko podjetje »Rior« Celje	1
Trgovsko podjetje »Paka« Smartno ob Paki	2
Trgovina »Dejavna« Založbe Slovenije, posl. Celje	1
Trgovsko podjetje »Bazen« Velenje	3
Trgovsko podjetje »Automator«	3
Savinjsko trgovsko podjetje Polzela	3
Trgovsko podjetje »Rcsevar« Sentjur	3
Trgovsko podjetje »Savinjski magazin« Zalec	2
Trgovsko podjetje »Savinja« Mozirje	2
Trgovski dom Slovenske Konjice	3
Trgovina »Vrhe« Ponikva pri Zalcu	1
Trgovsko podjetje »Menina« Vransko	2
Trgovsko podjetje »Center« Celje	3
Trgovsko podjetje »Tabor« Grosuplje — posl. Velenje	3
Trgovina »Borovo« Celje	1
Trgovsko podjetje »Bistrica« Bistrica ob Sotli	1
Trgovina »Peko« Soštanj	1
Trgovina »Borovo« Soštanj	1
Trgovsko podjetje »Postrežba« Celje	2
Trgovsko podjetje »Volna« Celje	1
Trgovsko podjetje »Železninar« Celje	3
Trgovsko podjetje »Agropromet« Celje	2
Trgovsko podjetje »Ljuba« Rogaska Slatina	1
Trgovsko podjetje »Smarje«	4
Trgovsko podjetje »Kovintehna« Celje	6

Kandidati morajo zadostiti naslednjim pogojem:
a) starost 14 do 18 let,
b) dovršen 8. razred osnovne šole,
c) fizično in duševno zdrav ter sposoben za delo v trgovini,
d) državljan FLRJ,
e) uspešno položen preizkus,
f) 14-dnevna uspešna preizkusna doba v podjetju.
Interesenti vlagajo prošnje pri podjetju, pri katerem se žele učit do 14. junija 1960. Prošnje morajo priložiti: izpis iz rojstne knjige, dokazilo o državljanstvu, zdravniško spričevalo in spričevalo, da je dovršil 8. razred osnovne šole. Pozneje vloženih prošelj ne bomo upoštevali. Prošilci naj ne vlagajo prošelj pri trgovskih podjetjih in trgovinah, ki niso označene, ker jih ne bomo upoštevali.
Preizkusni izpit bo 27. in 28. 6. t.l. vsak dan od 8. ure dalje v prostorih Sela za trgovske učence v Celju, Oblikova ulica.

Trgovinska zbornica za okraj Celje

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDILIŠČE CELJE

Petek, 13. maja ob 20. uri — Goldoni: Prebrisana vdova. Gostovanje na Polzeli.

Sobota, 14. maja ob 20. uri — Levstik: Grün: Kastelka. Gostovanje v Smarju pri Jelšah.

Sreda, 18. maja ob 20. uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. Premiera. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Ceterik, 19. maja ob 15.30 uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. I. šolski abonma.

Petek, 20. maja ob 20. uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. Predstava za abonente iz Vojnika in izven. Vstopnice so v prodaji.

Sobota, 21. maja ob 20. uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. Sobotni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 22. maja ob 10. uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. Nedeljski dopoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.
ob 15.30 uri — John Patrick: Cajnica na Okinavi. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

KINO

KINO UNION
Od 14. do 17. 5. 1960, »FORTUMELA«, italijanski film
Od 18. do 23. 5. 1960, »POVODENJ GROZE«, ameriški film

KINO METROPOL
Od 15. do 16. 5. 1960, »HAZARDER«, VV francoski film (po romanu F. M. Dostojevskega)

MATINEJA
Dne 15. 5. 1960, »PETO KOLO«, češki film

DPD »SVOBODA«
MLADINSKI KINO — CELJE
Dne 14. in 15. 5. 1960, »MILJONI NA OTOKU«, jugoslovanski film.

Predstave so: vsako soboto ob 15. in 17. uri in vsako nedeljo ob 10. in 15. uri.

KINO »SVOBODA«
SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
Od 14. do 15. 5. 1960, »HERKULES«, italijanski barvni film Cec
Samo 18. 5. 1960, »PORTUGALSKE PERICE«, franc. španski barvni film Cec
Samo 19. 5. 1960, »KARIERA NIKODEMA DIZME«, poljski film

CELJANKE - tretjič prve

Letošnji pohod »Ob žici okupirane Ljubljane« je presegel vsa pričakovanja. Nad 13.000 aktivnih sodelavcev je spremljalo več kot 50.000 ljudi. Med udeleženci so bili tudi številni Celjani, zlasti pa mladina učiteljska, člani športnih in partizanskih društev itd. Med vsemi temi so največji uspeh dosegle članice Kladivarja, ki so že tretjič zapored osvojile v štafetnem teku prvo mesto. Letošnjo lovorko so si priborile: Urbajs, Tovornik, Kamenik, Belaj in Gašparut. Druga ženska ekipa Celja se je uveljavila na četrto mesto. Isti plasman je dosegla tudi moška reprezentanca v postavi Hed-

žet, Lamut, Primožič, Male in Renko. Druga moška ekipa Celja je bila deseta.

PIONIRJI IN MLADINCI NA OKRAJNEM PRVENSTVU

V počastitev dneva mladosti organizirata Zveza prijateljev mladine in Šahovska zveza Slovenije že nekaj let pionirsko šahovsko prvenstvo.

Kako priljubljen je šah med našo mladino, je pokazalo okrajno tekmovanje, ki je bilo preteklo

nedeljo v Celju. Prej so bila že odredna in občinska prvenstva, ki so prav tako lepo uspela. Okrajnega prvenstva se je udeležilo 23 ekip, ki so zmagale na občinskih prvenstvih.

Rezultati okrajnega tekmovanja so bili:

MLAJŠI PIONIRJI: 1. II. osn. šola Celje, 2. Polzela, 3. I. osn. šola Velenje, 4. Rogaska Slatina, MLAJŠE PIONIRKE: 1. Gotovlje, 2. III. osn. šola Celje, 3. Smarje.

STAREJŠI PIONIRJI: 1. I. osn. šola Celje, 2. Smarje, 3. Stranice, 4. Braslovče, 5. II. osn. šola Soštanj, 6. Laško, STAREJŠE PIONIRKE: 1. Polzela, 2. Pilštanj, 3. Vojnik.

MLADINCI: 1. Rogaska Slatina, 2. Polzela, 3. I. osn. šola Velenje, 4. II. osn. šola Celje, MLADINKE: 1. Pilštanj, 2. III. osn. šola Celje, 3. Zalec.

Okrajna zveza prijateljev mladine in okrajna šahovska zveza, sta tekmovanje uspešno organizirali, sta pripravili vsem ekipam priznanja in v obliki diplom, šahov itd. Prvaki pa so prejeli še knjige.

Šestim ekipam, ki so zasedle prva mesta želimo na republiškem prvenstvu 22. maja v Ljubljani čim več uspeha!

V. S.

ZMAGA ZA PET KEGLJEV

V prijateljskem dvoboju, v torek zvečer, je moštvo celjskega Ingrad premagalo kegljace iz Rakeka z rezultatom 4885:4880. Najboljši igralec je bil Grom iz Rakeka, ki je podrl 881 kegljev, pri domačinih pa sta se odlikovala Marinček 840 in Vanovšek 834 lesov.

RAZPIS

Za licitacijo avtomobila »FIAT« 1100 tipa 1959, v nevzročenem stanju.

Prodaja, 15. maja 1960 od 9. do 10. ure za gospodarska podjetja in družbene organizacije, od 10. ure naprej za posameznike interesente pred garažo OBLO Zalec.

Avtomotostrastvo »Smeljar« Zalec

OBVESTILA

Veterinarska postaja Celje obvešča živinorejce, da je ukinjena dejurna služba v Živinorejsko-veterinarskem zavodu Celje. Pot na Lavo. Ambulancia službo opravlja Veterinarska postaja Celje, dnevno od 8. do 12. ure v ambulanti Živinorejsko-veterinarskega zavoda Celje, Pot na Lavo. Izven delovnega časa naj živinorejci iščejo pomoč pri dežurnem veterinarju, katerega naslov je objavljen na vhodnih vratih ambulante.

FAZNO

OBLOGE TAL IZ POLIVINILA, STRAGULE, PODOLITA, GUME itd. boste pravilno vzdrževali samo z najnovejšo WIX-EMULZIJO, specialnim loščilom iz inozemskih surovin. Ne pozabite, da z drugimi loščili to oblogo samo uničujete. Zahtevajte jo v svojih trgovinah, ki lahko prve količine že nabavijo pri groističnem podjetju »MERX« v Celju s skladiščem v Slovenjem Gradcu.

ZA POMOČ V GOSPODINSTVU nudim brano in stanovanje. Zupane Alojz, Zagrad 85, Celje.

VZAMEM V NAJEM GARAZO. Ponudbe na upravo lista pod »FICKO 600«.

UPOKOJENKA ALI UPOKOJENKO bi vzela za dvomesečno pomoč pri delu v gospodinstvu dvočlanska družina v okolici Celja. Sobota na razpolago. Ostalo po dogovoru. Prednosti imajo osebe s posebnimi. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Absolutna treznost«.

OGLAŠUJTE

V CELJSKI TEDNIK

Iz strelskih organizacij

NOVA DRUZINA. Na pobudo mladinske organizacije ter aktivna mladina zadržnikov so v Smartnem ob Dreti pred kratkim ustanovili strelsko družino, ki so ji dali ime po ameriško-provoboru Antonu Zupanu — Zvonetu. To je 77. strelska družina v celjskem okraju. V njej je že sedaj 44 članov; po večini mladih ljudi. Na ustanovnem obnem zboru so sprejeli program dela, zraven tega pa se seznanili s statutom Strelske zveze Jugoslavije. Občinski strelski odbor je novi družini podelil dve malokalibrski in dve zračni puški.

POSNEMAJTE! Na Taboru je doslej delovala le pionirska strelska družina. To dan pa so se sestali tudi mladinci, ki so med drugim sprejeli sklep, da v okviru pionirske strelske družine ustanovijo svoj mladinski strelski odred. V ta namen so si izbrali svoje vodstvo. V mladinski odred strelcev se je že prijavilo 30 mladih ljudi. Zanimivo je, da je na mladinskem sestanku govoril tudi predsednik pionirske strelske družine 14. letni Kriznik, ki je starejši tovariš seznanil z delom najmlajših strelcev. Ob formiranju je mladinski strelski odred prejel dve zračni ter eno malokalibrsko puško. Na sestanku pa so sprejeli še sklep, da bodo prvo tekmovanje izvedli v počastitev dneva mladosti. To je lep primer dela ene najmlajših strelskih organizacij v okraju, ki zasluži več pozornosti. Na sestanku pa so nazadnje

sprejeli še sklep, da bodo zgradili strelišče za malokalibrsko puško.

V POČASTITEV prvega maja je strelska družina celjske Avtoobnove pripravila zanimivo tekmovanje z zračno puško, katerega se je udeležilo 52 strelcev članov društva Ljudske tehnike, sindikalne podružnice in strelske družine. V posameznih skupinah so najboljši uspehe dosegli: Jože Strajhar, Slavko Podplatan in Milica Hočevar.

KONEC APRILA so tudi v Mestniji organizirali večje tekmovanje, katerega so se udeležili številni strelci iz Smarje, Mestinja, Kristan vrha, Virštanjja, Podčetrka in Pristave. V streljanju z malokalibrsko puško je zmagala ekipa SD Smarje z 248 krogi od 400 možnih. Pri ženskih ekipah, ki so se pomerile z zračno puško, so najboljši uspehe dosegli strelke iz Podčetrka, ki so zabeležile 180 od 300 možnih krogov. Pionirska ekipa iz Virštanjja pa je dosegla 152 od 400 možnih krogov.

SPORT V KRATKEM
ROKOMET. V nadaljevanju rokometnega prvenstva celjske podzveze je moštvo Soštanja premagalo velenjskega Rudarja s 26:14, TYD Celje-mesto pa 25D Celje 15:11.

KEGLJANJE. V počastitev obletnice ustanovitve varnostne službe je kegljski klub »15. maja« izvedel moštveno tekmovanje v borbenih partijah. Proti pričakovanju in z novim rekordom kegljišča so zmagali člani »15. maja«, ki so podrl 850 kegljev. Ingrad je bil drugi s 734 keglji. Sledijo: Kovintehna 709, Olimp, Elektro, Invalid, »15. maja« B in OLO Celje.

MED STIRIMI OGNJI. Okrajna zveza Partizan je pripravila okrajno prvenstvo v igri med štirimi ognji. Nastopilo je nad sto mladih tekmovalcev iz vseh občin. Zmagovalci so postali: pri mlajših pionirjih — Konjice, pri starejših pionirjih — Braslovče, pri mlajših pionirkah — Zalec ter pri starejših pionirkah — Celje mesto.

Večje podjetje najame časosno

DRUŽINSKO STANOVANJE V CELJU ali bližnji okolici.

Plačilo ni v vprašanju. — Ostalo po dogovoru. Ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod šifro »stanovanje — časosno«.

TOVARNA AERO, CELJE

sprejme

strojnega tehnika s prakso

za vzdrževanje strojnega parka.

Ponudbe z navedbo osebnih podatkov in dosedanjega službovanja je poslati do konca meseca maja 1960 tovarni AERO, Celje, p. p. 52.

SLUŽBE

PRODAJALCA za bencinsko servisno postajo sprejme takoj »Petrol« Celje.

Kovinsko podjetje »KLIMA« Celje sprejme v delovno razmerje visokokvalificiranega orodjarja in več kvalificiranih kovinostrojarjev. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Prošnje je vložiti v tajništvo podjetja do 15. 5. 1960.

PRODAM

DVOJE TRODELNIH OKEN IN STIRI VRATA prodam. Ernoje Viktor (Zgank) Strmec.

HLEVSKI GNOJ prodam. Naslov v upravi lista.

MOTORNO KOLO »PUCH — TOMOS« 250 cm v dobrem stanju prodam. Goršek Stanko, Topolšica 36.

UHANE — BRILJANTNE, cena 40.000 din prodam. Naslov v upravi lista.

PLEMENSKO TELICKO, staro 10 mesecev, prodam. Smid, Zagrad 123.

VSELJIVO HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPIJEM, primerno za obrtnika, in sadonosnik 1 uro iz Celja ob glavni cesti — smer Savinjska dolina — prodam. Naslov v upravi lista.

DVOSTANOVANJSKO HIŠO Z VRTOM v mestu Celju ogodno prodam. Eno, tro in pol sobno stanovanje takoj vselljivo. Naslov v upravi lista.

»KIPER« trostranski komplet za 6 do 8 tonski kamion, »Zündap« 800 cm z zaprt »Record« priklobo ugodno prodam. Miran Toplak, Celje, Prešernova ulica.

LUCERNO (40 arov) z mešano travo prodam. Kozolec in shramba na razpolago. Drešinja vas 55, ob glavni cesti. VOŽ »ZAPRAVLJIVEC« ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

MALO POSESTVO 1 ha, 50 ar s takoj vseljivo hišo in gospodarskim poslopjem. 28 minut od železniške postaje Sentjur pri Celju, prodam. Cena je 850.000 din. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Plačilo takoj«.

»NSU PRIMO« 111, novo, prodam. Mak Slavko, blok »Ingrad« Otok.

KUPIM

ITALIJANSKI SPORTNI VOZIČEK kupim. Naslov v upravi lista.

LUCERNO ALI TRAVO za košnje v bližini Celja kupim. Rožič Jakob, Cesta na Dobrovo 36.

ZAHVALI

ZAHVALA
Po dolgi in mučni bolezni me je zaustil moj ljubljani mož

JOŽE KRAJNC
Iskreno se zahvaljujem dr. Pregl-Videčnikovi, za vso požrtvovalnost, pomoč in usluge, ki jih je nudila mojemu možu v času njegove bolezni. Najlepša hvala vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in podarili vence. Hvala tudi č. duhovščini.

Zalujoča žena Agata, hčerka Anica in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem primariju dr. Čadežu in tov. dr. Molanovi ter ostalim osebam za vso skrb, ki so jo imeli z menoj v času mojega zdravljenja v celjski bolnišnici.

Fedran Marija, Rečica ob Savinji

Iz življenja starih Rimljanov

ROJSTVO IN DETINSTVO

Po mišljenju Rimljanov je imel vsak človek svojega genija (zaščitnika), ki se z njim rodi, ga spremlja in varuje vse življenje, dokler končno z njim tudi ne umre. Njemu je posvečena zakonska postelja in družina ga časti skupaj z ostalimi hišnimi zaščitniki (lari, penati). Rojstvo otroka je bilo združeno s prav posebnimi svečanostmi. Darovali so bogovom in opravljali molitve. Navzoči so bili sorodniki in prijatelji, ki so prinašali darila. V navadi je bilo, da se je svečanost zaključila s pojedino. Obleženi so bili v svečana bela oblačila. Rojstne dneve mož in dečkov so praznovali bolj svečano, kakor rojstne dneve žena.

Rimljani so imeli za vse prilike in potrebe vsakdanjega življenja posebno zaščitna božanstva. Tudi čas nosečnosti in porod sta bila pod varstvom boginje Junone Lucinae. V njenem svetišču so žene med nosečnostjo opravljale molitve. Porodnice so jo v božicah klicale na pomoč.

Otroku so ob rojstvu prižgali svečo. Pri porodu je bila navzoča babica, ki je imela v hišah premožnejših položaj sužnje. Ta se ni odlikovala s posebnim znanjem. Poznala je mnogo sredstev proti bolečinam, ki so pa bila večkrat neuporabna. Njena naloga je bila, da je skrbela za mater in novorojenca, za kar je bila seveda plačana.

Zelo star je bil običaj, da so otroka po rojstvu položili na tla. Oče ga je priznal le tedaj, če ga je dvignil v naročje. Če ga je pustil ležati na tleh je s tem hotel pokazati, da ga ne mara — ga zavrne. Ta barbarski način se je pozneje omejil. Se dolgo se je pa ohranila navada, da so pohabljenke utapljali.

Otroci, ki jih oče ni priznal, so po navadi umrli. Če pa je na kakšen koli način ostal pri življenju, največkrat po zaslugi najditelja, je moral temu suženjsko služiti. Za lastnika je kot fant moral beračiti, dekleta pa so postale prostitutke. Oče je imel do svojih otrok do-

smrtne pravice. Čeprav so si ti že ustvarili lastne družine ali dosegli v javnem življenju visoke položaje, jih je oče lahko še vedno telesno kaznoval, prodal v sužnost in še več, lahko jih je celo ubil. V cesarski dobi so se očetove pravice zelo omejile. Tako ni mogel oče prodati sina, če se je ta že poročil. Cesar Dioklecijan je prepovedal prodajo in uboj otroka.

Vseh teh pravic ni imel oče le nad svojimi otroki, temveč celo nad njihovimi potomci. Vse pravice je oče izgubil nad sinovi, če je eden izmed njih izgubil državljske pravice (eksil, ujetništvo).

Hčerke so se otresele očetovega varstva s tem, da so se poročile ali pa postale čuvarko večnega ognja v svetišču (vestalke).

Ob rojstvu otroka so hišo in še posebej vrata okrasili z vencem. Prvo skrb za otroka je imela starejša sorodnica, ki ga je okopala, povila in položila v zibel. Kulne obrede prvih osem dni so opravljali v zahvalo boginji Junoni. Deklice so dobile ime osmi, dečki pa deveti dan po rojstvu. Tudi ta dogodek je bil združen s svečanostmi in žrtvami bogovom.

Uradna prijava otroka ni bila v navadi. Star pa je običaj, da so poklanjali svetišču Junone denarne darove, ali druge dragocenosti. Uradne rojstne listine so uvedli šele v drugem stoletju našega štetja, ko je moral oče v roku 30. dni prijaviti ime otroka.

Kot Grki, tako so tudi Rimljani čutili potrebo, da zaščitijo otroke pred vplivi zlih duhov, katerim naj bi bili nemočni otroci najbolj izpostavljeni. V ta namen so jim obešali okrog vratu drobne amulete. Uradne rojstne listine so uvedli šele v drugem stoletju našega štetja, ko je moral oče v roku 30. dni prijaviti ime otroka.

V prvih dneh po rojstvu so otroka hranili s prekuhanim in razredčenim medom, kar je po njihovem mišljenju bilo dobro za rast zobovja. Prav tako je užival materino mleko, ki ni veljalo za najbolj hranljivo, ampak je varovalo tudi proti vsem boleznim. V dobi pred našim štetjem so matere same dojile otroke. Le če je bila mati bolna ali slabotna, jo je nadomestila dojilja. Pozneje je prešlo to pri premožnejših v navado in mati se ni več veliko brigala za svojega otroka. Dojilja jih je hranila, skrbela za otrokovo snago, učila ga je hoditi in govoriti prve besede. Ko je otrok odrasel, je dojilja ostala še vedno pri hiši in postala nekaj družinski član. Bila je zaupnica domači hčerki še potem, ko se je ta poročila.

Zelo raznovrstne so bile tudi otrokove igranje, ki se niso dosti razlikovale od tistih, ki jih uporabljajo naši otroci. Najmlajše so zabavali s ropotuljami. Starejšim otrokom so izdelovali lutke iz voska ali gline. Imeli so še razne druge igranje, posebno dečki, katerim je bil zelo priljubljen lok. Razne igre z žogo so se ohranile do današnjih dni.

V. Kolšek

Hura, za svobodno Celje!

Beograd se je vživiljal v mirno življenje, saj je preteklo sedem mesecev od njegove osvoboditve. V tistem času smo bili Slovenci v našem glavnem mestu zelo močno zastopani. Tu so bili slovenski izgnanci iz leta 1941, v vojašnicah pa so se nabrali slovenski partizani, ki so iz naših slovenskih enot prišli v različne šole in enote. Med borci novoustanovljene gardijske brigade nas je bilo takrat kar osemdeset. Ni bilo dneva, da bi ne srečevali bilo v znanec. Ta se je prek ruske fronte pretolkel v domovino, oni je spet po zdravljenu v Italiji in Egiptu prišel v Beograd, tu so bili borci iz prekomorskih brigad —

skratka, vojna vihra nas je iz vseh vetrov znosila v osvobojeni Beograd.

... V tistih dneh si človeka spoznal, pravzaprav zvedel si od kod je, po streljanju. Po glavnih beograjskih ulicah so prek zvočnikov prenašali poročila o napredovanju naših enot proti severozahodu. Ob osvoboditvah raznih krajev in mest so se na ulicah razlegale vroče bitke navdušenja. Zdal so zaregljale brzostrelke v rokah Istranov, potem so sprožili samokrese Zagrebčanov... Na vrsti smo bili Slovenci. Stajerci smo ugibali od kod bodo prej Suabi pobrali pete: iz Celja ali iz Ljubljane? Celje se

nam je zdelo bliže... Pa vendar smo se najprej priključili splošnemu veselju Kranjcev, ko je prispela vest o osvoboditvi Ljubljane.

Trinajsti maj... Šli smo iz kina domov. Na ulicah godba iz zvočnikov... Poročila:

— Danes so enote jugoslovanske armade in partizanskih odredov osvobodile mesta Celje, Laško, ...

Dlje nismo poslušali. Bilo nas je nekaj iz celjske okolice. Roke so samo šinile za pasove in izvlekle orožje. Strelji so odjeknili. Mimoidoč so si tiščali ušesa, smejali in nam stiskali roke:

— Evo, Slovenci. Naj živi svobodna Slovenija!

Multimilijarder iz Rimskih Toplic o denarju

Dijak celjske gimnazije Tit Tičar, ki je drugače doma v Rimskih Toplicah, je lastnik bankovca za pet sto milijard nemških mark, toda za ta kos papirja si danes ne more kupiti niti zarjavelega žebeljčka. Naš multimilijarder, ki se mora prikupiti očetu, če hoče dobiti denar za kino vstopnico, je numizmatik — ali po naše zbiraletc denarja. V njegovi

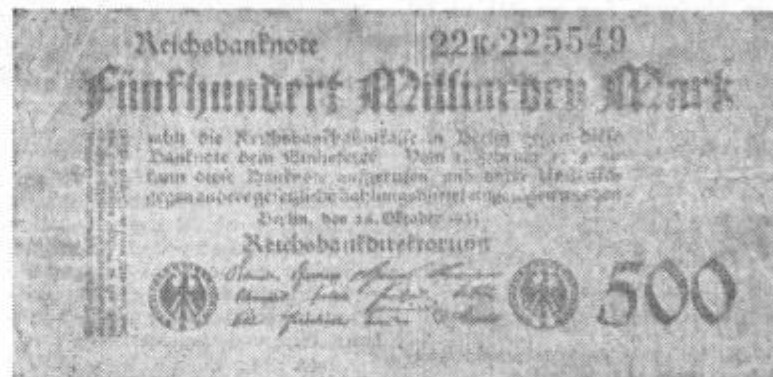
ralnim gospodarstvom se danes uporabljajo tak naradni denar: školjke, poljeve hišice. Znan je kamenit denar otoka Yap.

Z gospodarskim napredkom se je tudi trgovina vedno bolj razvijala, tako da je prišlo do redne blagovne izmenjave med različnimi deželami. Zlatne kovine

narno podlago prizadelet dežel. Angleška banka ni mogla v času Napoleonovih vojsk vztrajati pri svojih izplačilnih obveznostih. Te vojne proti Napoleonu so zahtevale ogromne vsote denarja, ki si ga je priskrbel tako, da je pri Angliji banki najela posojilo v zlatu in v papirnatem denarju, ki ni imel zlatega kritja. Poskus finanstranja državnih izdatkov z izdajo papirnatega denarja ni nova. Že v letih 1716 do 1720 so v Franciji tiskali nepokrit papirnat denar, ki se ni dal zamenjati za zlato. Bankovci, ki nimajo kritja v zlatnih kovinah ali blagovnih menicah, imenujemo papirnat denar. Ta papirnat denar je po svojem značaju nekaj drugega, kot bankovci, pa čeprav jih na zunan ne moremo razlikovati. Tiskanje papirnatega denarja je bilo pred prvo svetovno vojno v večini držav le prehodni pojav. Dollej se je namreč v kapitalističnih deželah udomačilo zlato vrednotenje; denar je imel obliko zlatih kovancev ali pa bankovcev, ki so bili kriti z zlatom ali menicami.

Leta 1914 pa so pod težo bojnih izdatkov skoraj vse vojskujoče se države prešle na papirno vrednotenje. Banke niso več zamenjale bankovcev za zlato, saj je to popolnoma izginilo kot plačilno sredstvo. Obenem so vlade prodajale zadolžnice bankam, ki so jih plačevale z ogromnimi množicami papirnatega denarja.

Formalno je bil ta denar krit z državnim posojilom, kar pa je bilo le fiktivno kritje. Po končani vojni se je papirni denar ponovno tiskal, kar je povzročilo v mnogih državah inflacijo.

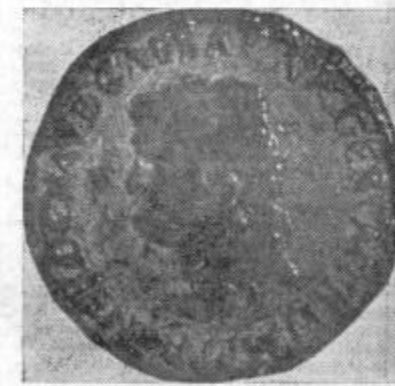
zbirki so zelo različni denarji: od omenjenega čeka iz dobe inflacije v Nemčiji leta 1926, pa vse do bronastega kovanca iz časov Nerona, starorimskega cesarja. Dajmo zdaj besedo mladem »magnatcu«, da nam pove nekaj zanimivih o nastanku in razvoju denarja:

Ze v dobi barbarstva so poznali denar, čeprav seveda v drugačni obliki kot danes. V začetku so izdelke izmenjavali kakor je pač naneslo, dokler ni postala izmenjava reden pojav. Pri blagovni izmenjavi se je vsak trudil, da bi za svoje produkte dobil blago iste menjalne vrednosti. Tako se je iz teh vrst blaga izoblikoval splošen plačilni ekvivalent, ki je sedaj služil kot denar. Tako je bila pri Grkih in Rimljanih živina splošno plačilno sredstvo (lat. pecunia — denar, izhaja iz lat. pecus — živina). Arziki so plačevali s posebno vrsto kakovostnega zrnja, v mošnjah po 8.000 do 24.000 zrn.

To obliko denarja označujemo danes kot naradni denar. Ljudstva z natu-

so postale splošni plačilni ekvivalent za izmenjavo. Zlato in srebro sta se po vsem svetu uveljavila kot plačilni sredstva in merili vrednosti to pa iz raznih vzrokov: te kovine so trpežne in jih z lahkoto prenašamo in delimo na manjše kose. K temu je treba dodati še to, da imata zlato in srebro po vsem svetu skoraj enako vrednost. Včasih so uporabljali te kovine takšne, kakršne so jih našli v naravi; plačevali so z zlatim zrnjem in z mošnjami, ki so bile napolnjene z zlatim prahom. Nato so kovali novce, v katere so vtisnili posebne simbole in znamenja, tako da so lahko takoj spoznali njihovo vrednost. Pri teh novcih se ujema novčana enota z utežno kar pomeni: vrednost novca ustreza vrednosti kovine.

To vrednotenje, ki je slovelo na zlato, je bilo razmeroma uravnoteženo. V mirnih časih se je lahko spremenilo samo s spremembo zlata. Ko pa je v prvi polovici prejšnjega stoletja oteklo iz Evrope na Vzhod več zlata, kot pa ga je lahko nadomestila proizvodnja iz druge kovine, se je dvignila njegova cena. Poročilo dobrega ravnanja zlato podlage je gospodarstvo, ki se lahko nemoteno razvija. Tako so razne vojne in krize močno pretresale vrednostno de-

Vsi so plesali dalje...

Nekje v kotu dvorane igra orkester, telesa se gibljejo vsako po svoje, le malokdo posluša glasbo. Sicer pa je glasba eno, ples pa drugo. Raznovrstne obleke se skoraj čudno vrte v zeleni svetlobi, ki lije iz svetilk na stropu in ob stenah.

Sprva se ni niti znašel v tem kaosu gibajočih teles, stopil je ob steno in iskajoče gledal okoli. Bežno je pozdravil nekaj sošolk in zancev ter še vedno iskal. Nenadoma se je zadovoljno nasmehnil, kot človek, ki nekaj najde, upri pogled srmečljivo v tla in si nerodno popravi uro na roki.

Orkester je nehal igrati in vsa gibajoča telesa so posedla na stole ob steni. K njemu je pristopila sošolka in začela sta pogovor. Najprej o vsakdanjih stvareh: o vremenu (ki je bilo tako kot vedno), nato o bodoči šolski nalogi in na koncu še o plesu. Začudila se je, da je prišel plesat in nato sta se na ta račun še smejala. Med pogovorom je nemirno pogledoval okoli in si nestrpno mel roke.

Orkester je zopet začel igrati in med zvoki glasbe je slišal sošolčin glas, ki je med tem že plesala:

»Pa dobro pleši,« se je še pomenljivo nasmehnila in elegantno odplesala dalje.

On si je popravi suknjo, si pogladil lase, vse z nekim pričakovanjem in z mirnimi

koraki odšel proti svetloasi deklici, ki je stala ob robu plesišča. Ni bil dober plesalec oziroma plesov niti ni poznal, a s težko muko se je le odločil, da bo šel plesat z deklico, ki mu je bila tako všeč. Z nasmehom majhne sreče se je priklonil pred deklico ter malce tiho dejal: »Prosim!«

Vprašujoče ga je pogledala, se z ljubkim »oprostite« obrnila proti drugemu plesalcu in že sta se držala za roke. On je s srečnimi očmi, vendar nekam začudeno pogledal proti orkestru, kot da niti ne ve, kaj igrajo. Nato jo je ptihtoma, tako da ne bi morda slišali ostali vprašali: »Oprostite, kakšen ples pa je to?« in nato nekako v opravičilo: »Tega pa res ne poznam.«

Ona mu je nekam nagajivo in veselo hkrati odgovorila: »Oprostite, to mora vedeti plesalec!« Spustila je njegovo roko ter se oklenila plesalca, ki ga je preje odklonila. »Plešiva blous,« je tiho dejala, da je ne bi on morda slišal in objemajoče sta odplesala dalj po plesišču.

On je odšel v garderobo, se oblekel ter odšel. Slišal je poslednje zvoke blousa, ki so mu prazno odmevali skupno s tistim »to mora vedeti plesalec« v ušesih.

V dvorani je orkester še živahnje zaigral, vsi so plesali dalje, ko da se ni nič zgodilo.

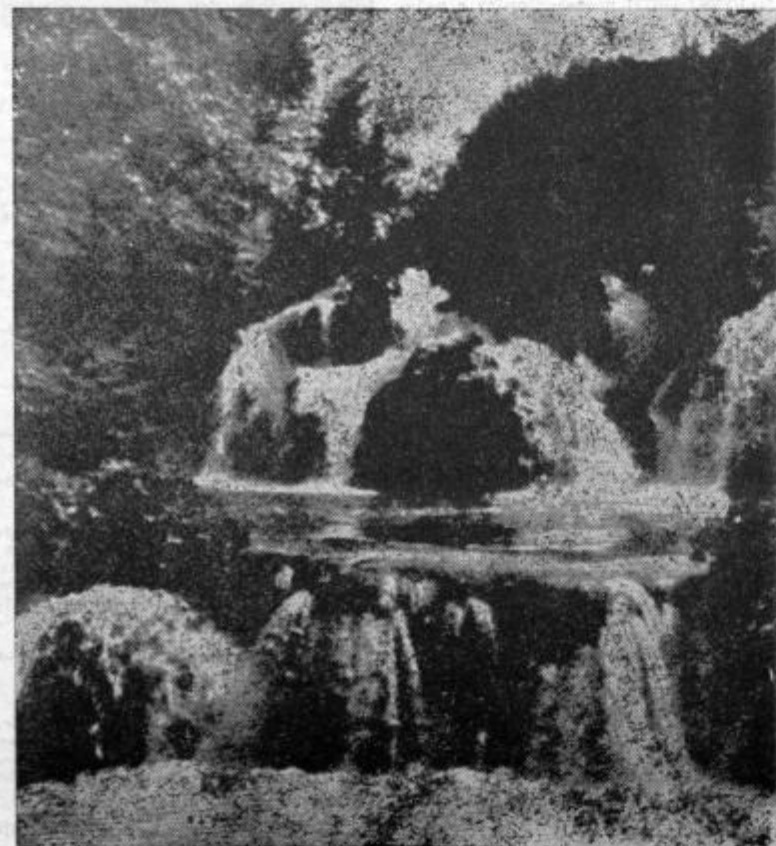
Plitvice - remek delo narave

Plitvički nacionalni park, zlasti pa jezera in stotero slapov, je nekaj posebnega, da celo nekaj izjemnega med znamenitostmi, ki jih je ustvarila narava. Malokatera reka ima tako slikovito zibel, kakor jo ima Korana, ki vse do izliva v Kolpo pri Karlovcu nosi odtlenke živ zelenih jezer. Od tam, kjer se pod zadnjimi slapovi začnejo korito Korane, pa vse do Plitviškega Leskova, je razula ena sama krasota v svojem domala divjem in skoraj nedotaknjem gorskem okolju. Stiranost jezer in jezerc je nanizanih zapovrstjo in vsako od njih leži za nekaj sežnjem ali pa za več metrov višje. Ti pravigi tvorijo slikovite slapove, od takih, ki s svojim truščem zaglušijo sleherno besedo in razbičajo bistro vodo v oblake vodnih delev, do raztegnjenih prelivov, podobnim zgubani zavesi iz zelenega brokata. Na začetku jezer, kjer vsa vodna gmota hrumeče strmogljajlja v kotanjo, izgleda, kakor da bi ta voda vrela in je para tisto, kar se v oblakih dviga iz globeli. Kadar pa sonce pošev posije na meglico vodnih delev, se čez kotanjo razpne mavrica s svojimi nežnimi barvnimi odtenki...

Take so Plitvice na pomlad, ko začenjajo zeleneti bukovi gozdovi nad prepadnimi stenami in povešati svoje svetlozeleno krošnje nad gladino ob položnih bregovih gornjih jezer. Eden najmodernejših hotelov nad jezerom Kozjak pravzaprav le za hip pretrga vtis nedotaknjene divjine. Na jesen, tako pravijo, in verjamemo lahko, se jezerske

površine spreveržejo v zrcala, ki odbijajo stotere barve listnatih gozdov. Nepopisna pa je krasota Plitvic pozimi, ko se ves ta pejsaž spre-

meni v zasanjano pravilnično deželo, ko mraz postane kipar pri tem, ko zakuje slapove v leden oklep. Plitvička jezera se raztezajo v

dolžini 14 kilometrov, višinska razlika med najvišjim in največjim Proščanskim jezerom in začetkom korita Korane pa je nad 140 metrov. Najgloblje je jezero Kozjak, ki je globoko 50 metrov in kjer je edino dovoljeno čolnarjenje. Jezera so polna rib in rakov, okoliški gozdovi mrgolijo od divjadi, ki je leto in dan pod zaščito. Tu najdete rjavega medveda, divje svinje, jazbeca, srnca, v drevnih krošnjah pa redke ptice. Slavskovo petje bo v večernih urah vsakemu prijetna melodija, pomešana v enakomeren šum slapov.

Plitvička jezera so bila naseljena že v predzgodovinski dobi. Tu so lovili, ribarili in živeli Kelti, sem so prirejali dolge lovske izlete Frankopani, v zadnjih desetletjih pa se v divjino jezer in slapov zatekajo reke turistov iz mest, zlasti pa po osvoboditvi, ko je bila zgrajena sodobna asfaltna cesta in ogromen hotel. Tudi celjski »Kompas« ima iz leta v leto vedno več izletov k Plitvičkim jezerom, katerih sloves se naglo širi po vsem svetu.

Kadar boste obiskali Plitvice, ne pozabite obiskati jam ob zadnjih slapovih, kjer se preliva voda iz Proseničkega jezera v Okrugljak. Tam boste našli odgovor na vprašanje, kako so jezera nastala: mešanica odplavljenega lesa, raztopljenega apnenca in algi je zgradila številne pragove. Ta dokaj krhka zmes povzroča, da voda vedno znova spreminja svoja tisočera korita, žlebove, prelive in rokave. Kjer je pred leti človek napravil razgledne stopnice, tam se danes s truščem razliva slap. Tam, kjer je še nedavno hrumeel slap, boste danes lahko otipavali sledove vodne sile.

Plitvička jezera so izdaten biser prirodnih lepot naše čudovite domovine.

Konfekcije usnjene kovčke, potovalne torbice, ročne ure, budilke po konkurenčnih cenah

V NAJVEČJI IZBORI VAM HUDI

VELEBLAGOVNICH

Ljudski magazin
CELJE

V zalogi športni in polgloboki otroški vozički